

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

OPTIMALIZACE ZDANĚNÍ PRÁVNICKÉ OSOBY

TAXATION OF LEGAL PERSONS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Valéria Sobotová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Pavel Svirák, Dr.

BRNO 2023

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Valéria Sobotová
Vedoucí práce:	Ing. Pavel Svirák, Dr.
Akademický rok:	2022/23
Studijní program:	Účetnictví a daně

Garant studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Optimalizace zdanění právnické osoby

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné práce
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhu řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Hlavním cílem této práce je navrhnout kroky a opatření vedoucí k daňové optimalizaci u vybrané společnosti a to jak s využitím prostředků snižujících základ daně, tak i těch přímo snižujících samotnou daňovou povinnost.

Základní literární prameny:

HNÁTEK, M. Daňové a nedaňové náklady. 5. vyd. Praha: ESAP, 2022. ISBN 978-80-907398-6-4.

HNÁTEK, M. Zcela legální daňové triky. 8. vyd. Praha: ESAP, 2022. ISBN 978-80-907398-5-7.

VANČUROVÁ, A. Zdanění osobních příjmů. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2022, 422 s. ISBN 978-80-7676-236-7

VYCHOPEŇ, J. Meritum Daň z příjmů 2022. 22. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-356-2.

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů fyzických a právnických osob ze dne 20.11.1992.

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích ze dne 22.3.2012.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2022/23

V Brně dne 5.2.2023

L. S.

---

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
garant

---

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalárska práca sa zaoberá problematikou optimalizácie dane z príjmov právnických osôb, pričom sa sústreďí na návrhy, vďaka ktorým môže vybraná spoločnosť dosiahnuť úsporu na dani. Na začiatku práce sú uvedené teoretické pojmy, ktoré súvisia so spracovaním návrhov daňovej optimalizácie, následne je charakterizovaná spoločnosť, o ktorú sa práca opiera a nakoniec sú predstavené konkrétne spôsoby optimalizácie. Výsledkom práce je potom porovnanie daňovej povinnosti pred a po vykonanej optimalizácii.

Kľúčové slová

daň, daňová optimalizácia, daňová povinnosť, daňová úspora, právnická osoba

Abstract

The bachelor thesis deals with the issue of corporate income tax optimization with a focus on proposals, that can help the selected company to achieve tax savings. The thesis starts with the theoretical concepts related to the development of tax optimization proposals, followed by the characteristics of the company on which the thesis is based and finally, specific methods of optimization are presented. The result of the work is then a comparison of the tax liability before and after optimization.

Key words

tax, tax optimization, tax liability, tax savings, legal entity

Bibliografická citácia

SOBOTOVÁ, Valéria. Optimalizace zdanění právnické osoby. Brno, 2023. Dostupné také z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/152354>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Pavel Svirák.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne. Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušila autorské práva (v zmysle zákona č. 121/2000 Sb., o práve autorskom a o právach súvisiacich s právnym autorským).

V Brne dňa 10. mája 2023

Podpis autora

Pod'akovanie

Týmto by som sa veľmi rada poďakovala vedúcemu mojej bakalárskej práce Ing. Pavlovi Svirákovi, Dr. za cenné rady, pripomienky, odborné vedenie pri spracovaní práce a za trpezlivé zodpovedanie všetkých mojich otázok. Rovnako veľké poďakovanie patrí mojej rodine a blízkym, ktorí ma podporovali počas celého štúdia a pomáhali mi zvládať stresové situácie.

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 CIELE, METÓDY A POSTUPY BAKALÁRSKEJ PRÁCE.....	12
2 TEORETICKÁ ČASŤ.....	13
2.1 Daňová optimalizácia	13
2.2 Daňový únik	14
2.3 Vymedzenie právnických osôb.....	14
2.3.1 Obchodná korporácia	15
2.3.2 Spoločnosť s ručením obmedzeným	16
2.3.3 Poplatníci dane z príjmov právnických osôb	16
2.4 Zdaňovacie obdobie.....	16
2.5 Predmet dane	17
2.6 Základ dane	17
2.6.1 Položky zvyšujúce výsledok hospodárenia	19
2.6.2 Položky znižujúce výsledok hospodárenia.....	19
2.6.3 Položky, o ktoré sa dá výsledok hospodárenia znížiť	20
2.6.4 Položky nezahrňované do základu dane	20
2.7 Daňovo uznateľné náklady	20
2.8 Daňovo neuznateľné náklady	21
2.9 Položky odčítateľné od základu dane.....	22
2.10 Položky znižujúce základ dane	22
2.10.1 Bezúplatné plnenie	22
2.11 Výpočet dane z príjmov právnických osôb.....	23
2.12 Daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb	24
2.13 Reklama, reprezentácia, dary	25
2.13.1 Reklamné a propagačné predmety.....	25

2.13.2	Vzorky	26
2.13.3	Marketingové akcie	26
2.13.4	Náklady na reprezentáciu a dary	27
2.14	Hmotný majetok	27
2.14.1	Zaradenie majetku	28
2.14.2	Daňové odpisy hmotného majetku	29
2.14.3	Spôsob odpisovania majetku	29
2.14.4	Technické zhodnotenie majetku	32
2.15	Automobil	32
2.15.1	Finančný leasing	33
2.15.2	Úver	35
2.16	Rezervy	35
2.16.1	Rezerva na opravu hmotného majetku	36
2.17	Zľavy na dani	37
2.17.1	Zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím.....	37
3	ANALYTICKÁ ČASŤ	39
3.1	Predstavenie spoločnosti	39
3.2	Veľkostné zaradenie spoločnosti	40
3.3	Zásadné účtovné postupy	41
3.3.1	Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok.....	42
3.3.2	Zásoby	42
3.3.3	Ostatné rezervy.....	42
3.3.4	Prenajatý majetok.....	43
3.4	Finančná analýza	43
3.4.1	Ukazovateľ veriteľského rizika a koeficient samofinancovania	43
3.4.2	Ukazovatele doby obratu pohľadávok a záväzkov.....	44

3.4.3	Ukazovatele rentability	46
3.5	Dôležité udalosti zdaňovacieho obdobia 2022	47
3.6	Analýza daňovej povinnosti za rok 2022	47
3.6.1	Výpočet výsledku hospodárenia	47
3.6.2	Transformácia výsledku hospodárenia na základ dane	49
3.6.3	Platenie dane	51
4	NÁVRHOVÁ ČASŤ	52
4.1	Zníženie výsledku hospodárenia pomocou reklamných predmetov	52
4.2	Obstaranie nového automobilu	54
4.2.1	Financovanie finančným leasingom	54
4.2.2	Financovanie úverom	56
4.2.3	Porovnanie financovania finančným leasingom a úverom	58
4.3	Tvorba rezervy na opravu hmotného majetku	60
4.4	Uplatnenie zliav na dani z príjmov právnických osôb	62
4.5	Zníženie základu dane pomocou poskytnutého bezúplatného plnenia	64
4.6	Celková optimalizácia	64
	ZÁVER	69
	ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	70
	ZOZNAM TABULIEK	72
	ZOZNAM GRAFOV	73
	ZOZNAM VZORCOV	74

ÚVOD

Téma optimalizácie dane z príjmov právnických osôb vždy bola, je a bude dôležitá pre každú obchodnú spoločnosť. Keďže z odvodu dane spoločnostiam nevzniká žiadne protiplnenie, je jasné, že sa tieto subjekty snažia odvieť do štátneho rozpočtu čo najnižšiu čiastku dane. Mnohokrát si však neuvedomujú koľko peňazí vo forme daní naozaj odvádzajú, a to či už priamo alebo nepriamo.

Problematika dane z príjmov je veľmi zložitá a komplexná. Zákon o daniach z príjmov je často novelizovaný, čo poplatníkom spôsobuje neľahkú orientáciu v tejto oblasti. Na správne určenie a vykonanie daňovej optimalizácie je teda nevyhnutá znalosť daňových predpisov, predovšetkým zákona č. 586/1992 Sb., o daniach z príjmov, ďalej judikatúry a častokrát aj plánovaných zmien v budúcich rokoch.

Predmetom tejto bakalárskej práce je určenie možných spôsobov optimalizácie dane z príjmov právnických osôb a následné vyčíslenie daňovej úspory po vykonaných zmenách. Pri určovaní týchto spôsobov sa vychádza predovšetkým z daňovej teórie a platnej legislatívy Českej republiky k 31. 12. 2022.

Bakalárska práca je rozdelená na tri časti, na časť teoretickú, analytickú a návrhovú. V teoretickej časti sú charakterizované základné pojmy, ktoré súvisia so spracovaním celej tejto práce. Po tejto časti nasleduje časť analytická, ktorá sa venuje opisu konkrétnej spoločnosti a vyčísleniu jej daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie 2022 bez uplatnenia možných daňových optimalizácií. Záver tejto práce predstavuje časť návrhovú, kde sú uvedené konkrétne spôsoby daňovej optimalizácie prostredníctvom zníženia samotného výsledku hospodárenia ale aj pretransformovaného základu dane a výslednej daňovej povinnosti. Zároveň je vyčíslená znížená daňová povinnosť po uplatnení predstavených spôsobov optimalizácie a zobrazená možná úspora na dani.

1 CIELE, METÓDY A POSTUPY BAKALÁRSKEJ PRÁCE

Primárnym cieľom tejto bakalárskej práce je navrhnúť možné spôsoby optimalizácie dane z príjmov právnických osôb, pre konkrétnu, autorkou zvolenú spoločnosť s ručením obmedzeným. Tento cieľ bude naplnený pri dodržiavaní konkrétnych pravidiel, ktoré sú stanovené legislatívou Českej republiky.

Bakalárska práca je rozdelená do troch častí, prostredníctvom ktorých bude postupne napĺňaný hlavný cieľ práce.

Teoretická časť bude zameraná na vysvetlenie teoretických pojmov, ktoré budú kľúčové pre následné spôsoby daňovej optimalizácie. Teoretické východiská použité v tejto práci budú vychádzať najmä z platných zákonov Českej republiky, odbornej literatúry viažucej sa k dani z príjmov právnických osôb a podporných článkov vydaných účtovným software.

Nasledujúca analytická časť sa bude venovať opisu konkrétnej právnickej osoby, ku ktorej bude práca viazaná. Obsahom tejto časti bude aj určenie daňovej povinnosti bez uplatnenia akýchkoľvek spôsobov zníženia základu dane, a teda zníženia dane k úhrade.

Posledná časť tejto práce, časť návrhová, sa potom bude venovať konkrétnym možným spôsobom daňovej optimalizácie. V rámci tejto časti budú predstavené daňovo uznateľné náklady, ktoré bude spoločnosť schopná dosiahnuť z predstavených optimalizácií a následne vyčíslená daňová úspora z týchto návrhov. V úplnom závere tejto práce bude vyčíslená možná daňová povinnosť, ktorú by spoločnosť dosiahla v prípade, že sa rozhodne použiť všetky návrhy daňovej optimalizácie, ktoré sú predmetom tejto bakalárskej práce.

2 TEORETICKÁ ČASŤ

Teoretická časť bakalárskej práce vymedzuje základné pojmy, ktoré sú pri jej spracovaní dôležité. V úplnom úvode teoretickej časti je popísaný rozdiel medzi daňovou optimalizáciou, ktorá predstavuje legálne zníženie daňovej povinnosti, a daňovým únikom, ktorý je cestou nelegálnou. Následne sú vysvetlené pojmy ako je právnická osoba, obchodná korporácia a spoločnosť s ručením obmedzeným.

V teoretickej časti je tiež popísané čo je predmetom dane z príjmov právnických osôb, čo je základ dane a akým spôsobom je zisťovaný a upravovaný. Následne sú uvedené položky, ktoré môžu byť od základu dane odčítané a graficky zobrazený postup výpočtu dane z príjmov právnických osôb.

V ďalšej časti tejto kapitoly sú vymedzené teoretické pojmy dôležité pre ďalšie časti tejto práce, a to najmä také, ktoré súvisia s časťou návrhovou. Ide napríklad o pojmy ako hmotný majetok, finančný leasing, úver, reklamné a propagačné predmety, rezervy, zľavy na dani a podobné.

2.1 Daňová optimalizácia

Vymedzenie pojmov daňová optimalizácia a daňový únik je pre účely tejto bakalárskej práce kľúčové. Dá sa jednoducho povedať, že daňová optimalizácia predstavuje legálnu postupnosť krokov, ktoré zaručia, že daňový subjekt vykáže takú daňovú povinnosť, ktorú je nevyhnutne povinný odvieť štátu. Ide o minimalizáciu daňovej povinnosti v rámci zákonom povolených krokov. Pri legálnej daňovej optimalizácii daňovník uplatňuje všetky dostupné prvky, ktoré dovoľujú znížiť daňový základ, využíva rôzne varianty uplatnenia daňových výdavkov a používa prípadné medzery v zákonoch (1).

Problémom tohto vymedzenia však je, že hranica medzi legálnym a nelegálnym postupom je veľmi tenká. Mnoho autorov hovorí o nejednoznačnosti tejto hranice. Zatiaľ čo niekto považuje za daňový únik len aktivity, ktoré patria pod anglický pojem „tax evasion“, a teda obchádzanie dane, iní sem radia aj tzv. vyhýbanie dane, čo odpovedá anglickému pojmu „tax avoidance“ (2).

2.2 Daňový únik

Pojem daňový únik nie je v českom práve úplne jasne definovaný. Podľa zákona č. 40/2009 Sb., trestného zákonníku sú podľa § 240 daňovými trestnými činmi skrátenie dane, cla, poplatkov a iných povinných platieb a ďalej podľa § 241 neodvedenie dane, poistného na sociálne zabezpečenie, na zdravotné poistenie a príspevku na štátnu politiku zamestnanosti. Ak chceme túto činnosť klasifikovať ako trestný čin, musí byť vykonávaná úmyselne a vo väčšom rozsahu, čo znamená v čiastke minimálne 50 000,- Kč (3).

Daňový únik je stav, kedy daň alebo jej časť nebola vôbec priznaná, a teda ani zaplatená. Týmto sa líši od daňových nedoplatkov, ktoré sú niekedy tiež označované ako daňové úniky. Daňové nedoplatky sú však už vymerané dane, ktoré len neboli zaplatené v zákonom termíne (4).

Široký definuje štyri hlavné techniky, pomocou ktorých sa páchajú daňové úniky. Prvým spôsobom je krátenie výnosov, čo predstavuje neevidovanie alebo krátenie tržieb. Druhou technikou je nadhodnocovanie nákladov, zahrňaním daňovo neuznatelných nákladov do základu dane či vykazovanie fiktívnych nákladov. Treťou metódou je neoprávnené využitie daňových výhod, pod ktoré môžeme zaradiť využitie zliav na dani či odpočítateľných položiek, na ktoré subjekt nemá nárok. Štvrtou a zároveň poslednou metódou daňového úniku je krátenie príjmov z kapitálového majetku, čo môžeme vysvetliť na výplate dividend spoločníkom mimo účtovníctva (2).

2.3 Vymedzenie právnických osôb

Zákon č. 89/2012 Sb., občiansky zákonník vymedzuje základné pojmy, ktoré sa všeobecne týkajú všetkých právnických osôb. Stanovuje všeobecné pravidlá pre ich vznik, existenciu a fungovanie ako aj zrušenie, premeny a zánik (5).

Pod pojmom právnická osoba sa rozumie organizovaný útvar osôb alebo majetku, o ktorom zákon stanoví, že má právnu osobnosť (6, § 20).

Právnická osoba má právnu osobnosť od jej vzniku do jej zániku. Počas tejto doby je povinná spoľahlivo viesť záznamy o jej majetku, a to aj v prípade, že nie je osobou povinnou viesť účtovníctvo (6, § 118 a § 119).

Právnickú osobu možno zriadiť zakladateľským právnym konaním, rozhodnutím orgánu verejnej moci, prípadne iným spôsobom, ktorý stanoví zvláštny právny predpis. Právnická osoba môže byť založená dvoma spôsobmi, a to buď skupinou zakladateľov alebo jednotlivcom. Ak je právnická osoba založená viacerými osobami musia byť prijaté stanovy alebo uzatvorená iná zmluva. V zákonom stanovených prípadoch je možné založiť právnickú osobu aj právnym konaním jednej osoby obsiahnutým v zakladateľskej listine (6, § 122 a § 125).

Platí, že právnická osoba vzniká dňom zápisu do verejného registra. Ak sa ale právnická osoba zriaďuje zákonom, vzniká dňom nadobudnutia jeho účinnosti, ak zákon nestanoví iný termín (6, § 126).

V Občianskom zákonníku sú upravené tieto tri základné typy právnických osôb:

- korporácia,
- fundácia,
- ústav (5).

2.3.1 Obchodná korporácia

Obchodné korporácie podrobne upravuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodných korporáciách. Tento zákon obsahuje všeobecnú úpravu spoločnú pre všetky typy obchodných korporácií ale upravuje aj ich jednotlivé špecifiká (5).

Obchodnými korporáciami sú **obchodné spoločnosti a družstvá** (7, § 1).

Obchodnými spoločnosťami sú:

- verejná obchodná spoločnosť,
- komanditná spoločnosť,
- **spoločnosť s ručením obmedzeným,**
- akciová spoločnosť,
- európska spoločnosť,
- európske hospodárske záujmové družstvo (7, § 1).

2.3.2 Spoločnosť s ručením obmedzeným

Spoločnosť s ručením obmedzeným je spoločnosť, kde spoločníci ručia za záväzky spoločnosti spoločne a nerozdielne do výšky, v akej nesplnili vkladové povinnosti podľa stavu zapísaného v obchodnom registri (7, § 132).

Spoločnosť s ručením obmedzeným je kapitálová spoločnosť s osobnými prvkami. Znamená to, že spoločník sa podieľa na spoločnosti kapitálovo – vkladom. Často sa ale podieľa aj na obchodnom vedení spoločnosti ako konateľ, v prípade založenia jedným členom (8).

Spoločnosť s ručením obmedzeným môže byť založená buď spoločenskou zmluvou, v prípade zakladania viacerých členov, alebo zakladateľskou listinou, ak spoločnosť zakladá jedna osoba (8).

2.3.3 Poplatníci dane z príjmov právnických osôb

Poplatníkom sa rozumie osoba, ktorej príjmy, majetok a úkony podliehajú dani (9).

Zoznam poplatníkov dane z príjmov právnických osôb je vymedzený v zákone č. 586/1992 Sb., o daniach z príjmov, konkrétne v § 17.

Zákon uvádza, že poplatníkmi dane z príjmov právnických osôb sú buď **daňoví rezidenti ČR alebo daňoví nerezidenti** (10, § 17).

Daňoví rezidenti ČR sú takí poplatníci, ktorí majú sídlo na území ČR. Daňová povinnosť týchto osôb sa vzťahuje na príjmy, ktoré plynú zo zdroja na území ČR ale aj na také, ktoré plynú zo zahraničia (10, § 17).

Poplatníci sú daňovými nerezidentmi, ak nemajú sídlo na území ČR alebo to o nich stanoví medzinárodné zmluvy. Daňová povinnosť daňových nerezidentov sa vzťahuje iba na príjmy plynúce zo zdrojov na území ČR (10, § 17).

2.4 Zdaňovacie obdobie

Zdaňovacím obdobím dane z príjmov právnických osôb je:

- **kalendárny rok,**
- **hospodársky rok,**

- obdobie od rozhodného dňa fúzie alebo rozdelenia obchodnej korporácie alebo prevodu imania na spoločníka do konca kalendárneho roku alebo hospodárskeho roku, v ktorom sa premena alebo prevod imania stali účinnými,
- **účtovné obdobie** dlhšie ako 12 nepretržite po sebe idúcich mesiacov (10, § 21a).

Účtovným obdobím je 12 nepretržite po sebe idúcich mesiacov, ak nie je stanovené inak. Platí, že účtovné obdobie, ktoré je zároveň zdaňovacím obdobím sa zhoduje s kalendárnym, prípadne s hospodárskym rokom (11, § 3).

Kalendárnym rokom je obdobie, ktoré trvá vždy od 1.1. do 31.12 (5).

Hospodárskym rokom je obdobie, ktoré môže začínať iba prvým dňom iného mesiaca ako je január (5).

2.5 Predmet dane

Vymedzením predmetu dane z príjmov právnických osôb sa zaoberá § 18 zákona o daniach z príjmov. Zákon uvádza, že predmetom dane z príjmov právnických osôb sú všetky príjmy, ak nie je stanovené inak. Určenie predmetu dane je kľúčové, pretože sa z neho určuje základ dane, z ktorého sa následne počíta samotná daň (12).

Zákon o daniach z príjmov ďalej taxatívne vymedzuje príjmy, ktoré sú z predmetu dane vylúčené. Medzi takéto príjmy, ktoré nie sú predmetom dane patria napríklad určité príjmy zdravotných poisťovní, príjmy získané nadobudnutím akcií alebo príjmy spoločenstva vlastníkov jednotiek z dotácií (10, § 18).

2.6 Základ dane

Pri zostavovaní základu dane k dani z príjmov právnických osôb sa vychádza z výsledku hospodárenia, ktorý je prevzatý z účtovníctva. Základ dane z príjmov právnických osôb sa účtovnému výsledku hospodárenia nerovná, je iba východiskom pre jeho určenie. To znamená, že výsledok hospodárenia a základ dane sú dve rozdielne čísla. Proces transformácie výsledku hospodárenia na základ dane je popísaný najmä v § 23 zákona o daniach z príjmov (13).

Účtovný výsledok hospodárenia je určený účtovnými predpismi ako rozdiel zaúčtovaných výnosov a nákladov. Zákon o daniach z príjmov definuje základ dane v § 23 ods. 1 ako rozdiel, o ktorý príjmy preyšujú výdavky, pri rešpektovaní ich **vecnej**

a časovej súvislosti v danom zdaňovacom období. Celkové príjmy však musia byť znížené o také príjmy, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené (13).

Pre správne uplatnenie nákladov v základe dane je potrebné rešpektovať ich vecnú a časovú súvislosť so zdaňovacím obdobím v súlade s § 23 zákona o daniach z príjmov, § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve, príp. ČÚS č. 019. Ak by táto súvislosť nebola dodržaná, nemohli by byť výdavky považované za **výdavky vynaložené na dosiahnutie, udržanie alebo zaistenie príjmov** (14).

Vymedzenie pojmu príjem a výdavok u poplatníka, ktorý je účtovnou jednotkou, pre účely zákona o daniach z príjmov sa nachádza v § 21h, ktorý hovorí o tom, že príjmy sú jeho výnosy a výdavky sú jeho náklady podľa právnych predpisov, ktoré upravujú účtovníctvo (10, § 21h).

Základné pravidlo, z ktorého je potrebné vychádzať pri uplatňovaní daňových výdavkov (nákladov) je určené v zákone o daniach z príjmov, v § 24 ods. 1, ktorý hovorí o všeobecnej úprave daňovo uznateľných nákladov. § 24 ods. 2 uvádza príkladný zoznam daňovo uznateľných nákladov (14).

Transformácia výsledku hospodárenia na základ dane je náročný proces. Zjednodušene môžeme povedať, že k účtovnému výsledku hospodárenia musia byť pripočítané náklady, ktoré sú daňovo neuznateľné podľa zákona o daniach z príjmov. Ďalej musí byť výsledok hospodárenia zvýšený o nezaúčtované, avšak zdaniteľné výnosy, ktoré neboli v účtovníctve zachytené a tiež o také položky, pri ktorých je povinnosť zdanenia ale neboli zaúčtované, pretože ich v účtovníctve nemožno zachytiť (13).

Pri premene účtovného výsledku hospodárenia na základ dane existujú aj také situácie, kedy sa výsledok hospodárenia znižuje. Vtedy sa od neho odčítavajú výnosy zaúčtované, avšak nezdaniteľné, ďalej výnosy, ktoré sú zaúčtované nesprávne a je potrebné ich zo základu dane vylúčiť. Následne sa odpočítavajú nezaúčtované, avšak daňovo uznateľné náklady a tiež také položky, ktoré sú nezaúčtovateľné a znižujú základ dane (13).

2.6.1 Položky zvyšujúce výsledok hospodárenia

Zákon o daniach z príjmov výslovne určí v akých prípadoch a za akých podmienok ide o položky, ktoré zvyšujú výsledok hospodárenia. Túto problematiku rieši § 23 ods. 3 písm. a) zákona o daniach z príjmov (10, § 23).

K zvýšeniu výsledku hospodárenia dochádza, napríklad, v týchto prípadoch:

- v účtovníctve sú v nákladoch zahrnuté také náklady, ktoré sa podľa zákona o daniach z príjmov nedajú zahrnúť,
- existujú skutočnosti, ktoré neoprávnene skracujú príjmy,
- v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach boli uplatnené výdavky, avšak v aktuálnom období došlo k porušeniu pravidiel, ktoré umožňovali takéto výdavky považovať za výdavky podľa § 24 ods. 1 zákona o daniach z príjmov,
- účtovná jednotka zmenila spôsob ocenenia, čo spôsobilo zvýšenie hodnoty vlastného kapitálu (10, § 23).

Zákon o daniach z príjmov vymedzuje určité prípady, ktoré odlišujú základ dane od výsledku hospodárenia stanoveného podľa zákona o účtovníctve. Ide o prípady, ktoré sa do základu dane podľa zákona o daniach z príjmov nemôžu zahrnúť. To znamená, že pri úpravách základu dane je zákon o daniach z príjmov uprednostňovaný pred účtovnými predpismi (12).

2.6.2 Položky znižujúce výsledok hospodárenia

Ustanovenie § 23 ods. 3 písm. b) určuje konkrétne prípady, kedy je poplatník dane z príjmov povinný znížiť výsledok hospodárenia za účelom zistenia základu dane. Medzi takéto položky patria:

- hodnota nákladov, ktoré môžu byť uplatnené ako výdavky podľa § 24 ods. 1 len v prípade, ak boli zaplatené, keď k úhrade došlo v aktuálnom zdaňovacom období a v niektorom z predchádzajúcich zdaňovacích období základ dane zvýšili,
- zmluvné sankcie zo záväzkových vzťahov, ktoré sú zaúčtované v prospech výnosov ale neboli do konca zdaňovacieho obdobia dlžníkom vyrovnané,
- čiastky vzniknuté v dôsledku zmien účtovných metód, ktoré mali za následok zníženie vlastného kapitálu (10, § 23).

2.6.3 Položky, o ktoré sa dá výsledok hospodárenia znížiť

Položky, o ktoré sa dá výsledok hospodárenia znížiť sú uvedené v § 23 ods. 3 písm. c) zákona o daniach z príjmov. Toto ustanovenie uvádza **dobrovoľné** možnosti zníženia výsledku hospodárenia. Príklady takýchto dobrovoľných znížení sú:

- čiastky, o ktoré boli nesprávne zvýšené príjmy,
- čiastky súvisiace s rozpúšťaným rezerv a opravných položiek, ktorých tvorba nebola pre daňové účely výdavkom podľa § 24 ods. 1, ak sú zaúčtované podľa účtovných predpisov do nákladov alebo výnosov,
- čiastky, ktoré neboli do nákladov zahrnuté, a ktoré môžu byť do nákladov zahrnuté podľa tohto zákona (10, § 23).

2.6.4 Položky nezahrňované do základu dane

Položky, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 23 ods. 4 zákona o daniach z príjmu sa do základu dane nezahrňujú. Toto ustanovenie je dané predovšetkým snahou o vylúčenie dvojitého zdanenia vybraných príjmov. Ako príklad môžu byť uvedené príjmy, ktoré sú zahrnuté do samostatného základu dane podľa § 16a alebo § 21 ods. 4 (10, § 23).

2.7 Daňovo uznateľné náklady

Daňovo uznateľnými nákladmi sa zákon o daniach z príjmov zaoberá v § 24. Za daňovo uznateľné náklady sa považujú také, ktoré boli vynaložené **na dosiahnutie, zaistenie a udržanie zdaniteľných príjmov**. Toto ustanovenie je považované za **všeobecnú** podmienku daňovej uznateľnosti (10, § 24).

Náklady, o ktorých zákon o daniach z príjmov výslovne stanovuje, že ide o daňovo uznateľné náklady, sú uvedené v § 24 ods. 2. Pri týchto nákladoch sa nemusíme zaoberať všeobecnou podmienkou uvedenou v predchádzajúcom odstavci. Tento záver upravuje pokyn GFŘ č. D-22 k § 24 ods. 2 v 1. bode. Podmienka ich súvislosti so zdaniteľnými príjmami sa považuje automaticky za splnenú. Musí však ísť o náklady, ktoré boli vynaložené v súvislosti s ekonomickou činnosťou poplatníka (15).

Existujú aj také náklady, ktoré sú zákonom o daniach z príjmov považované za daňovo uznateľné, aj napriek tomu, že nie sú vymedzené v § 24 ods. 2 (13).

Ustanovenie § 24 ods. 1 zákona o daniach z príjmov hovorí, že náklady vynaložené na dosiahnutie, zaistenie a udržanie zdaniteľných príjmov sa pre zistenie základu dane **odčítajú vo výške preukázanej poplatníkom a vo výške stanovenej týmto zákonom a zvláštnymi predpismi**. To znamená, že ak je pre výšku vynaložených a preukázateľných nákladov v zákone o daniach z príjmov alebo v zvláštnom predpise stanovený limit, budú tieto náklady uznané ako daňové iba do výšky tohto limitu (13).

Na to, aby išlo o daňovo uznateľný náklad nestačí len to, že ide o náklad vynaložený preto, aby slúžil na podnikanie. Pri daňovej kontrole je potrebné správcovi dane preukázať, že náklady boli naozaj vynaložené na dané účely. Dôkazné bremeno je teda na strane poplatníka a na dôkazné prostriedky je potrebné myslieť už v momente, kedy je náklad na účely podnikania vynakladaný (14).

Daňový subjekt nie je oprávnený si od základu dane odčítať akékoľvek položky. Odčítané môžu byť výhradne iba také, ktoré spĺňajú zákonom stanovené podmienky a sú uvedené v § 24 zákona o daniach z príjmov (12).

Príklady daňovo uznateľných nákladov sú:

- daňové odpisy hmotného majetku (§ 26 - § 33 zákona o daniach z príjmov),
- rezervy, ktorých tvorbu stanoví zvláštny predpis (§ 7 zákona o rezervách),
- poskytnutie reklamného alebo propagačného predmetu (§ 25 ods. 1 písm. t) zákona o daniach z príjmov).

2.8 Daňovo neuznateľné náklady

Zákon o daniach z príjmov vymedzuje daňovo neuznateľné náklady v § 25. Toto ustanovenie hovorí o nákladoch, ktoré s podnikaním súvisia ale podľa daňového zákona sa nedajú akceptovať, a teda stanovuje čo sa považuje za daňovo neuznateľné (14).

Dôvodom prečo poplatníkovi nebude uznaný daňový náklad je často preto, že nespĺnil niektorú z podmienok, ktorá je stanovená na jeho uznanie v § 24 zákona o daniach z príjmov. Ďalším dôvodom daňovej neuznateľnosti môže byť fakt, že poplatník nebude schopný správcovi dane preukázať, že ním vynaložený náklad bol vynaložený na dosiahnutie, zaistenie a udržanie zdaniteľných príjmov (14).

Ďalšie príklady daňovej neuznateľnosti uvádza zákon o daniach z príjmov v § 25 ods. 1 písm. i), ktorý hovorí, že za daňové sa nedajú uznať také náklady, ktoré boli vynaložené:

- na príjmy, ktoré nie sú predmetom dane,
- na príjmy od dane oslobodené,
- na príjmy nezahrňované do základu dane (5).

Náklady, ktoré sa podľa § 25 zákona o daniach z príjmov neuznávajú ako daňovo účinné, sa dajú rozdeliť do nasledujúcich skupín:

- náklady na obstaranie majetku,
- náklady sankčnej povahy (penále, pokuty, manká a škody),
- ostatné náklady (reprezentácia, dary, účtovné opravné položky) (14).

2.9 Položky odčítateľné od základu dane

Položky odčítateľné od základu dane sú uvedené v zákone o daniach z príjmov, konkrétne v § 34 - § 34h. Tieto paragrafy uvádzajú možnosti ako uplatniť daňovú stratu, odpočet na podporu výskumu a vývoja, odpočet na podporu odborného vzdelávania, odpočet na podporu obstarania majetku na odborné vzdelávanie a odpočet na podporu výdavkov vynaložených na žiaka alebo študenta (10, §34 - § 34h).

2.10 Položky znižujúce základ dane

Položky znižujúce základ dane môžu byť poplatníkom vylúčené zo zdanenia. Na to, aby mohli byť vylúčené, však musí splniť vopred stanovené podmienky a podmienky na ich uplatnenie. Tieto položky, ktoré znižujú základ dane nie sú považované za daňovo uznateľné náklady. To je dané predovšetkým skutočnosťou, že bezprostredne nesúvisia so získaním zdaniteľných príjmov (12).

2.10.1 Bezúplatné plnenie

V § 20 ods. 8 zákona o daniach z príjmov je uvedené, že od základu dane zníženého podľa § 34 môže byť odčítaná hodnota bezúplatného plnenia (10, § 20).

Zákon o daniach z príjmov ďalej vymedzuje:

- **okruh príjemcov**, ktorým môžu byť bezúplatné plnenia poskytnuté a

- **účel** poskytnutia bezúplatných plnení (10, § 20).

Darca môže o hodnotu poskytnutého bezúplatného plnenia znížiť vlastný základ dane. Základnou podmienkou bezúplatného plnenia musí byť **bezplatnosť**, ktorou sa rozumie nemožnosť obdarovaného zaviazat' sa k protislužbe v špecifickej podobe. Špecifickou podobou rozumieme takú podobu, ktorá by mala za následok verejnú propagáciu darcu (12).

Poplatník, ktorý poskytol bezúplatné plnenie a jeho hodnotu si odčítal od základu dane je povinný preukázať, že išlo o bezúplatné plnenie, ktoré je v súlade so zákonom stanovených účelov – dôkazné bremeno na strane poplatníka (9).

Základ dane môže byť znížený o hodnotu bezúplatného plnenia vo finančnom vyjadrení. Pri bezúplatne poskytnutom majetku je jeho hodnotou najviac daňová zostatková cena hmotného majetku alebo hodnota zachytená v účtovníctve, ak ide o ostatný majetok (5).

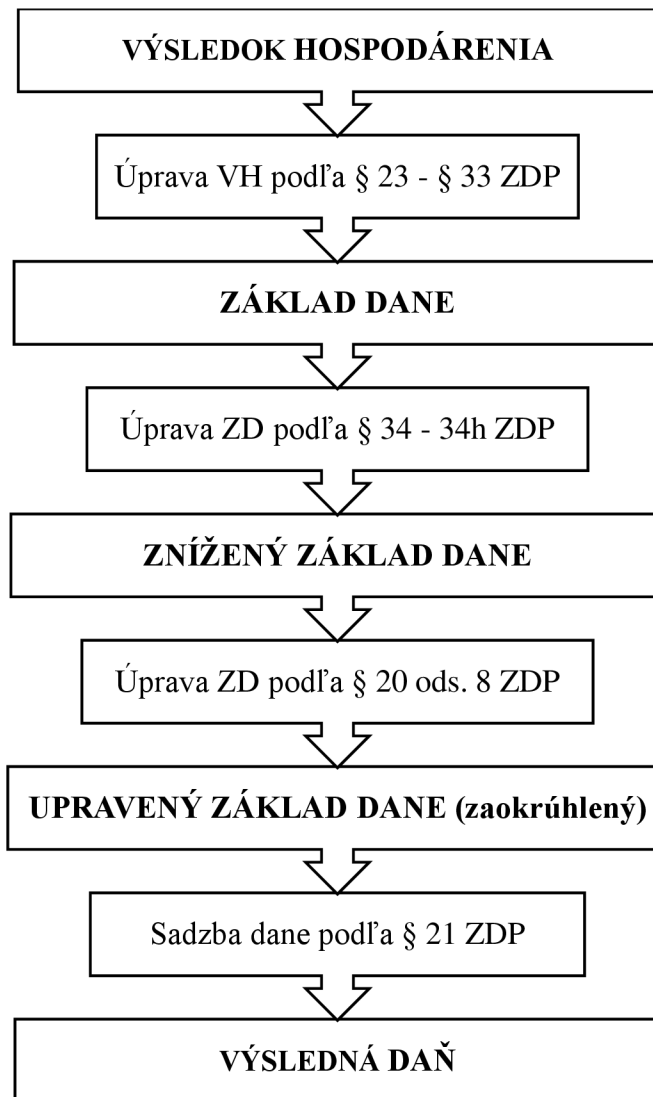
Od základu dane môže byť odčítaná hodnota bezúplatného plnenia, ak je jeho hodnota aspoň 2 000,- Kč. Právnická osoba však môže v úhrne odčítať najviac 30 % zo základu dane zníženého o odčítateľné položky a stratu minulých rokov (5).

2.11 Výpočet dane z príjmov právnických osôb

Pri výpočte daňovej povinnosti z príjmov právnických osôb sa vychádza zo základu dane, ktorému sa venovali predchádzajúce kapitoly. Daňový základ môže byť znížený o položky odčítateľné od základu dane podľa ustanovení § 34 - § 34h a následne o položky znižujúce základ dane podľa § 20 ods. 8 (12).

Výsledný základ dane sa zaokrúhľuje na **celé tisícky korún nadol** (10, § 20).

Sadzba dane z príjmov právnických osôb predstavuje **19 %** ak nie je stanovené inak. Daň sa vypočíta ako súčin výsledného základu dane zaokrúhleného na celé tisícky Kč nadol a sadzby dane (10, § 21).

Obr. 1: Výpočet dane z príjmov právnických osôb
(Zdroj: vlastné spracovanie podľa 10)

2.12 Daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb

Všeobecne platí, že poplatník dane z príjmov právnických osôb je povinný podať daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb (10, § 38m). Táto povinnosť platí aj v prípade, že za dané zdaňovacie obdobie vykazuje nulový základ dane alebo daňovú stratu (5).

Podanie daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb sa uskutočňuje u príslušného správcu dane (16, § 73).

Základná lehota na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, ktoré trvá najmenej 12 mesiacov, je najneskôr **do 3 mesiacov** po uplynutí zdaňovacieho obdobia (16, § 136).

Lehota na podanie daňového priznania sa však od 01. 01. 2021 môže predĺžiť na:

- **4 mesiace** po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak daňové priznanie nebolo podané najneskôr do 3 mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia a bolo podané elektronicky,
- **6 mesiacov** po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak má daňový subjekt povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom alebo ak daňové priznanie nebolo podané najneskôr do 3 mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia a priznanie podal daňový poradca (16, § 136).

Daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb je formulárovým podaním, ktoré môže byť podané iba:

- na tlačive vydanom Ministerstvom financií,
- na tlačenom výstupe, ktorý má údaje a náležitosti rovnaké s tlačivom vydaným Ministerstvom financií,
- elektronicky (16, § 72).

2.13 Reklama, reprezentácia, dary

Reklama, reprezentácia a dary sú v praxi ľahko zameniteľné, avšak z daňového hľadiska ide o rozdielne daňové režimy. Z tohto dôvodu je vhodné dobre poznať definície jednotlivých pojmov a starostlivo ich skúmať (17).

2.13.1 Reklamné a propagačné predmety

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulácii reklamy definuje reklamu ako oznámenie, predvedenie či prezentáciu, ktoré sú šírené najmä komunikačnými médiami a majú za cieľ podporu podnikateľskej činnosti (18, § 2).

Keďže žiadne špeciálne ustanovenie nerieši otázku daňovej uznateľnosti nákladov na reklamu, môžeme vychádzať zo všeobecného pravidla podľa § 24 ods. 1 zákona o daniach z príjmov, podľa ktorého sa náklady na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmov odčítajú vo výške preukázanej poplatníkom. V súvislosti s týmto tvrdením

je však potrebné pripomenúť, že v niektorých prípadoch zasahuje trvanie reklamy do viacerých účtovných období, a preto je nutné reklamu časovo rozlíšiť v závislosti na dobe trvania reklamy (17).

Darčeky obchodným partnerom sa všeobecne v daňových nákladoch nedajú uznať. Za dary sa však nepovažujú **reklamné a propagačné predmety**, ktoré sa dajú odčítať ako daňové náklady, ak splnia nasledujúce podmienky:

- ide o predmet, ktorý je označený obchodnou firmou alebo ochrannou známkou,
- obstarávacia cena predmetu nepresahuje **500,- Kč** (bez DPH),
- ide o tovar, ktorý nie je predmetom spotrebnej dane, s **výnimkou tichého vína** (17).

Do limitnej čiastky 500,- Kč je potrebné započítať aj **vedľajšie náklady**, pod ktorými rozumieme náklady na potlač, obal, príp. prepravu (17).

Tiché víno je definované v zákone č. 353/2003 Sb., o spotrebných daniach. Zjednodušene povedané ide o biele, červené alebo ružové víno, teda o víno, ktoré nie je šumivé a je bez prídavku liehu (19, § 93).

Množstvo a podoba reklamných a propagačných predmetov nie je špeciálne stanovená. Za účelom propagácie tak môžu byť rozdávané akékoľvek predmety, ak bude dodržaný limit 500,- Kč, predmet bude označený napríklad názvom firmy a nepôjde o šumivé víno (17).

2.13.2 Vzorky

Medzi daňovo účinné náklady sa môžu zaradiť aj poskytnuté vzorky tovarov alebo vyrábaných výrobkov. Takéto vzorky nie sú reklamným ani propagačným predmetom, a teda sa na nich nevzťahuje žiadny hodnotový limit ani žiadne iné podmienky (17).

Vzorky sú súčasťou všeobecných nákladov na podnikanie. Nedajú sa považovať za dary, pretože pri poskytnutí vzorky je jednoznačne očakávané protiplnenie, a to vo forme nákupu vzorového tovaru, príp. výrobkov (17).

2.13.3 Marketingové akcie

Za reklamu sú považované aj tzv. „marketingové akcie“, kedy predajca poskytne jeho zákazníkom za určitých podmienok naturálny bonus. Forma naturálneho bonusu

pre zákazníka môže byť „výrobok zdarma“ k inému zakúpenému výrobku alebo predaj za symbolickú cenu (17).

Odporúča sa, s výnimkou reklamných a propagačných predmetov, neposkytovať zákazníkom nič zdarma. V prípade „marketingových akcií“ je lepšie predať takýto predmet, resp. naturálny bonus aspoň za symbolickú cenu, ktorou môže byť napr. aj 1,- Kč. Týmto sa predíde tomu, že by mohol byť predmet považovaný za dar, keďže dôležitou podmienkou pri posudzovaní daru je jeho bezplatnosť (17).

2.13.4 Náklady na reprezentáciu a dary

Náklady na reprezentáciu sú definované ako daňovo neúčinné v § 25 ods. 1 písm. t) zákona o daniach z príjmov, podľa ktorého sú takýmito nákladmi najmä náklady na pohostenie, občerstvenie a dary. Za dary nie sú považované reklamné predmety, ktorými sa zaoberala kapitola 2.13.1 (10, § 25).

2.14 Hmotný majetok

Hmotný majetok je pojem definovaný zákonom o daniach z príjmov. Účtovné predpisy, konkrétne Vyhláška č. 500/2002 Sb., hovorí o pojme dlhodobý hmotný majetok. Z toho ako majetok definujú dane a ako ho definuje účtovníctvo, môžeme povedať, že obsah dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve je širší, pretože zahŕňa aj pozemky, ktoré označuje ako dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný. Daňové predpisy nepovažujú pozemky za hmotný majetok ale výsledok je rovnaký, pretože pozemky sa daňovo neodpisujú (14).

Obstarávaný majetok sa stáva hmotným majetkom v zmysle zákona o daniach z príjmov v momente, kedy je uvedený do stavu spôsobilého obvyklému používaniu. Takýmto stavom sa rozumie dokončenie obstarávaného majetku, splnenie technických funkcií a povinností podľa zvláštného predpisu na užívanie (14).

Zákon o daniach z príjmov vymedzuje hmotný majetok v § 26 ods. 2, kde sa hovorí, že hmotným majetkom pre účely tohto zákona sú:

- samostatné hmotné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých **vstupná cena** je vyššia ako **80 000,- Kč**, a ktorých doba použiteľnosti je viac ako 1 rok,

- budovy, domy a jednotky,
- stavby s určitými výnimkami,
- pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako 3 roky,
- dospelé zvieratá a ich skupiny, ak ich **vstupná cena** je vyššia ako **80 000,- Kč**,
- iný majetok (10, § 26).

Vstupnou cenou hmotného majetku je:

- obstarávacia cena,
- vlastné náklady
- reprodukčná obstarávacia cena,
- cena určená podľa zvláštného predpisu o oceňovaní majetku (10, § 29).

2.14.1 Zaradenie majetku

Obstarávacie náklady na majetok nesmú jedno rázovo znižovať zisk. Musia byť rozdelené podľa doby použiteľnosti a vstupovať do nákladov postupne vo forme odpisov (17).

Ak chceme majetok začať odpisovať, musí byť v prvom roku odpisovania zaradený do odpisovej skupiny, ktoré uvádza zákon o daniach z príjmov v prílohe č. 1. Zákon rozlišuje **6 odpisových skupín** a priradzuje im minimálnu dobu odpisovania. Doba odpisovania majetku je daná v závislosti na druhu majetku v rozmedzí od 3 do 50 rokov. V zásade platí, že hnutel'ný majetok sa nachádza v odpisových skupinách 1 – 3 a nehnuteľný majetok v skupinách 4 – 6 (17).

Odpisové skupiny a doby odpisovania uvádza nasledujúca tabuľka:

Tab. 1:Odpisové skupiny

(Zdroj: 10, § 30)

Odpisová skupina	Doba odpisovania
1	3 roky
2	5 rokov
3	10 rokov
4	20 rokov
5	30 rokov
6	50 rokov

2.14.2 Daňové odpisy hmotného majetku

Daňové odpisy hmotného majetku sú nákladom vymedzeným v § 24 ods. 2 zákona o daniach z príjmov, a preto nemusí byť dokazovaná všeobecná podmienka z § 24 ods. 1. Musí však ísť o majetok, ktorý je používaný na takú činnosť, ktorá zabezpečuje zdaniteľné príjmy poplatníka (14).

Zákon o daniach z príjmov určuje pre odpisovanie majetku takéto zásady:

- spôsob odpisovania stanoví odpisovateľ (spravidla vlastník) majetku, a to pre každý obstaraný a ocenený majetok, s výnimkou prípadov, kedy je potrebné pokračovať v odpisovaní podľa predchádzajúceho vlastníka,
- spôsob odpisovania sa nedá počas celej doby odpisovania meniť,
- majetok sa odpisuje do hodnoty vstupnej ceny alebo zvýšenej vstupnej ceny (14).

Je potrebné rozlišovať **daňové a účtovné odpisy**. Daňové odpisy sa riadia pravidlami podľa zákona o daniach z príjmov. Účtovné odpisy sú uplatňované podľa účtovných predpisov a vychádzajú zo skutočnej životnosti majetku. Účtovné a daňové odpisy sa nemusia a vo väčšine prípadov ani nemôžu rovnať. Prípadný rozdiel medzi týmito odpismi sa prejaví v daňovom priznaní ako pripočítateľná alebo odpočítateľná položka, podľa vzniknutého rozdielu (14).

Uplatňovanie odpisov ako daňového nákladu je pre poplatníka iba jeho právom ale nie povinnosťou (14).

Odpisy sa zaokrúhľujú **na celé koruny nahor** (17).

2.14.3 Spôsob odpisovania majetku

Ako bolo spomenuté v kapitole 2.14.2 spôsob odpisovania majetku si sám stanoví odpisovateľ pre každý obstaraný majetok a tento spôsob nemôže počas celej doby odpisovania zmeniť. Zákon o daniach z príjmov hovorí o takýchto odpisoch majetku:

- základné – rovnomerné alebo zrýchlené,
- časové a vecné (17).

Pre účely tejto bakalárskej práce budú ďalej rozobrané a popísané iba základné odpisy, a teda odpisy rovnomerné a zrýchlené.

Rovnomerné odpisovanie

Ak si daňovník zvolí rovnomerné odpisovanie, budú pre neho podstatné tri **odpisové sadzby**, ktoré určuje zákon o daniach z príjmov. Ide o nasledujúce sadzby:

- **sadzba v prvom roku odpisovania**, ktorá sa použije iba raz, a to pri začiatku odpisovania, pričom nie je rozhodujúce, kedy je majetok zaradený do užívania,
- **sadzba v ďalších rokoch** sa používa od druhého roku odpisovania až po jeho ukončenie, za predpokladu, že na majetku nebolo vykonané technické zhodnotenie a
- **sadzba pre zvýšenú vstupnú cenu** sa použije iba pri takom majetku, na ktorom bolo vykonané technické zhodnotenie, a to po prvýkrát v tom roku, kedy bolo technické zhodnotenie vykonané a zaradené do užívania (14).

Poplatník môže podľa jeho rozhodnutia použiť aj nižšie odpisové sadzby ako tie, ktoré uvádza zákon o daniach z príjmov. Môže teda použiť takú sadzbu, ktorú potrebuje na úpravu základu dane. Tá však nesmie prekročiť maximálnu sadzbu, ktorú uvádza zákon. Existujú dva prípady, kedy poplatník nemôže uplatniť nižšie odpisové sadzby, a to v prípade, že uplatňuje paušálne výdavky alebo používa majetok aj na súkromné účely (17).

Ročné odpisové sadzby rovnomerného odpisovania sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab. 2: Sadzby rovnomerného odpisovania
(Zdroj: 10, § 31)

Odpisová skupina	V prvom roku odpisovania	V ďalších rokoch odpisovania	Pre zvýšenú vstupnú cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zákon umožňuje v určitých prípadoch použiť tzv. „vyššie odpisové sadzby“ v prvom roku odpisovania. Poplatník môže toto právo využiť, ak ide o nový majetok, a teda je jeho prvým vlastníkom, a ak je tento majetok zaradený v 1 – 3 odpisovej skupine.

Vyššia odpisová sadzba nemôže byť použitá pri všetkých druhoch majetku, napríklad sa nedá využiť pri osobných automobiloch a ďalších, ktoré sú uvedené v § 31 ods. 5 zákona o daniach z príjmov (17).

Zrýchlené odpisovanie

V prípade zrýchleného odpisovania zákon o daniach z príjmov stanovuje tri **koeficienty** pre každú odpisovú skupinu:

- **koeficient v prvom roku odpisovania**, ktorý sa použije iba raz, a to pri začiatku odpisovania, pričom nie je rozhodujúce, kedy je majetok zaradený do užívania,
- **koeficient v ďalších rokoch** sa používa od druhého roku odpisovania až po jeho ukončenie, za predpokladu, že na majetku nebolo vykonané technické zhodnotenie a
- **koeficient pre zvýšenú vstupnú cenu** sa použije iba pri takom majetku, na ktorom bolo vykonané technické zhodnotenie, a to prvýkrát v tom roku, kedy bolo technické zhodnotenie vykonané a zaradené do užívania (14).

Pri zrýchlenom odpisovaní sa nedajú použiť nižšie koeficienty ako to bolo v prípade odpisových sadzieb pri rovnomernom odpisovaní. Platí však, že aj v prípade zrýchleného odpisovania môže poplatník využiť v prvom roku odpisovania tzv. „navýšenú vstupnú cenu“, ak splní rovnaké podmienky ako tie, ktoré sú uvedené pri rovnomernom odpisovaní (17).

Ak poplatník zvolí zrýchlené odpisovanie, budú pre neho dôležité tieto koeficienty:

Tab. 3: Koeficienty zrýchleného odpisovania

(Zdroj: 10, § 32)

Odpisová skupina	V prvom roku odpisovania	V ďalších rokoch odpisovania	Pre zvýšenú vstupnú cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

2.14.4 Technické zhodnotenie majetku

Technickým zhodnotením sú náklady vynaložené na hmotný majetok, ktoré nie sú bežným nákladom ale zvyšujú jeho ocenenie (14). To znamená, že technické zhodnotenie zvyšuje vstupnú cenu daného hmotného majetku, ak výdavky s ním spojené presiahli limit určený zákonom o daniach z príjmov. Ak je daný hmotný majetok odpisovaný zrýchlene, technické zhodnotenie navýši jeho vstupnú a zároveň aj zostatkovú cenu. K zvýšeniu vstupnej, prípadne zostatkovej ceny, dochádza v tom zdaňovacom období, v ktorom je technické zhodnotenie dokončené a zaradené do odpisovej skupiny podľa majetku, na ktorom bolo vykonané (10, § 29).

Technickým zhodnotením môžu byť aj také náklady, ktoré nepresiahli limit 80 000,- Kč ale podnikateľ sa rozhodol ich za technické zhodnotenie považovať (14).

Podľa § 33 zákona o daniach z príjmov sa technickým zhodnotením rozumejú také náklady, ktoré presahujú hodnotu **80 000,- Kč** a zároveň ide o náklady na:

- dokončené nadstavby,
- prístavby a stavebné úpravy,
- rekonštrukciu a modernizáciu (10, § 33).

V praxi je dôležité **rozlišovať technické zhodnotenie od opráv**. Náklady na opravy sú bežné hospodárske náklady a v plnej miere vstupujú do základu dane v momente ich vzniku ale technické zhodnotenie ovplyvňuje náklady až formou odpisov. Tak isto je to dôležité z toho dôvodu, že na opravy sa dajú tvoriť rezervy, kdežto pri technickom zhodnotení takáto možnosť neexistuje (14).

2.15 Automobil

Automobil je bežným pracovným nástrojom. Veľa podnikateľov sa zaoberá otázkou ako sa náklady s jeho prevádzkou prejavia v daniach. Musia pritom zohľadňovať niekoľko skutočností, ako je napríklad spôsob využitia, právny vzťah, spôsob účtovania alebo spôsob nadobudnutia automobilu (14).

Náklady, ktoré súvisia s prevádzkou automobilu môžu byť uplatnené dvomi spôsobmi, a to buď v preukázanej výške alebo paušálom. Pri uplatňovaní nákladov v preukázateľnej výške (skutočných nákladov) sa stretávame s takýmito druhmi nákladov:

- odpisy,
- spotreba pohonných hmôt a olejov,
- náklady na opravy a udržiavanie,
- poistné a
- diaľničná známka a iné poplatky (14).

Ako bolo spomenuté v prvom odstavci tejto kapitoly, každý automobil sa v daniach môže prejavovať inak, pretože pri jeho používaní musí byť zohľadnených a zodpovedaných mnoho otázok. V rámci tejto bakalárskej práce nebudú zodpovedané všetky uvedené otázky. Ďalej bude zameranie orientované na spôsob nadobudnutia automobilu, a to buď formou finančného leasingu alebo úverom.

2.15.1 Finančný leasing

Finančným leasingom sa rozumie prenechanie hmotného majetku vlastníkom na užívanie užívateľovi za úplatu, ak budú splnené podmienky zákona o daniach z príjmov, ktoré sú vymedzené v § 21d ods. 1 (10, § 21d).

Minimálna doba trvania finančného leasingu, ktorá musí byť splnená je uvedená v § 21d ods. 2 zákona o daniach z príjmov a je jedným zo základných znakov definujúcich finančný leasing. Minimálna doba trvania je závislá na odpisovej skupine, v ktorej je predmet finančného leasingu zaradený, a to preto, že nesmie trvať kratšie ako je doba odpisovania. Pri majetku, ktorý je zatriedený v odpisovej skupine 2 – 6 platí výnimka, ktorá určuje, že sa táto doba skracuje o 6 mesiacov (10, § 21d).

Doba finančného leasingu sa počíta odo dňa, kedy bol predmet finančného leasingu prenechaný užívateľovi, a to v stave spôsobilom obvyklému používaniu. Minimálna doba leasingu hnutelných vecí je nasledujúca:

- 1. odpisová skupina – **36 mesiacov**,
- 2. odpisová skupina – **54 mesiacov** a
- 3. odpisová skupina – **114 mesiacov** (13).

Pre daňovú účinnosť úplaty pri finančnom leasingu pre počítanie doby finančného leasingu platia 2 podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené:

- predmet finančného leasingu je prenechaný v stave, ktorý zabezpečí obvyklé užívanie a
- je uzatvorená zmluva o finančnom leasingu (13).

Ďalšou podmienkou finančného leasingu je cenové dojednanie, ktoré hovorí, že pri prevode vlastníckeho práva predmetu leasingu na užívateľa, nesmie byť kúpna cena vyššia ako zostatková, ktorá je vypočítaná zo vstupnej ceny vlastníka (13).

V súlade s § 24 ods. 2 písm. h) zákona o daniach z príjmov sa za daňovo uznateľné náklady považujú úplaty pri finančnom leasingu, ak je splnená podmienka zahrnutia predmetu finančného leasingu do obchodného majetku. S ohľadom na účtovné predpisy ale aj s ohľadom na § 23 ods. 1 zákona o daniach z príjmov musia byť tieto úplaty časovo rozlíšené. Časové rozlíšenie sa vykoná z celkovej výšky úplaty, s presnosťou na kalendárne dni alebo mesiace, rovnomerne na celú dobu trvania finančného leasingu (13).

V prípade, že sa v súvislosti s obstaraním majetku formou finančného leasingu vyskytnú výdavky na strane nájomcu, ktoré by pri obstaraní kúpou vstúpili do obstarávacej ceny, musí sa posúdiť ich daňová uznateľnosť podľa § 24 ods. 2 písm. zl) zákona o daniach z príjmov. Ak tieto výdavky presiahnu hodnotu 80 000,- Kč pripočítajú sa k budúcej kúpnej cene. Ak je súčet do 80 000,- Kč môžu sa uplatniť jedno rázovo do nákladov. V prípade, že hranicu presiahnu, vzniká nájomcovi tzv. „**iný majetok**“, ktorý môže so súhlasom prenajímateľa odpisovať (14).

Z pohľadu zákona o daniach z príjmov sa iný majetok považuje za samostatnú zložku majetku, ktorá môže byť odpisovaná. § 26 ods. 3 zákona o daniach z príjmov považuje za iný majetok:

- **technické zhodnotenie,**
- technické rekultivácie,
- **výdavky hradené užívateľom,** ktoré tvoria súčasť ocenenia hmotného majetku, ktorý je **predmetom finančného leasingu,** a ktoré **v úhrne s kúpnu cenou** prevýšia hodnotu **80 000,- Kč,**
- právo stavby, ak poplatník nevedie účtovníctvo (10, § 26).

2.15.2 Úver

Základným ustanovením charakterizujúcim zmluvu o úvere je zákon č. 89/2012 Sb., občiansky zákonník, ktorý ju definuje v § 2395. Základnou charakteristikou úveru teda je, že úverujúci sa zaviazne poskytnúť peňažné prostriedky v prospech úverovaného a úverovaný sa viaže tieto peňažné prostriedky vrátiť spolu s úrokmi (6, § 2395).

Pri obstaraní majetku na úver nie sú splátky istiny daňovým nákladom. Za daňové náklady sú považované zaplatené úroky a odpisy (14).

Základný rozdiel medzi finančným leasingom a financovaním úverom spočíva najmä vo vlastníctve predmetu finančného leasingu/úveru. V prípade finančného leasingu je predmet počas celej doby trvania leasingu vo vlastníctve leasingovej spoločnosti, a naopak v prípade úveru je predmet ihneď vo vlastníctve nového vlastníka a ten ho spláca (20).

Ak si poplatník vyberie na obstaranie majetku formu úveru, musí si dať pozor na zmluvné podmienky. V niektorých zmluvách je uvedené, že vlastníctvo predmetu úveru bude prevedené až po úplnom zaplatení. V tom prípade, si nebude môcť uplatniť odpisy počas doby trvania úveru, pretože nebude vlastníkom a je potrebné v takom prípade spísať zmluvu o výpožičke (20).

2.16 Rezervy

Rezervy sú v účtovníctve nástrojom, ako zohľadniť budúce záväzky alebo výdavky, u ktorých je známy účel a je pravdepodobné, že nastanú ale nie je istá čiastka alebo obdobie, v ktorom vzniknú. Tvorba rezerv je účtovným nákladom, ktorý je spravidla daňovo neuznatel'ný (14).

Poznáme aj také rezervy, ktoré sú daňovo uznateľným nákladom, a ktorých tvorba je upravená zákonom č. 593/1992 Sb., o rezervách. Zákon upravuje tieto rezervy:

- bankové rezervy,
- rezervy v poisťovníctve,
- **rezerva na opravy hmotného majetku,**
- rezerva na pestovateľskú činnosť,
- rezerva na nakladanie s elektro odpadom zo solárnych panelov a

- ostatné rezervy (21, § 2).

2.16.1 Rezerva na opravu hmotného majetku

Rezervu na opravu hmotného majetku môže tvoriť vlastník, organizačná zložka štátu, príspevková organizácia a iné subjekty uvedené v § 7 ods. 1 zákona o rezervách (21, § 7).

Zákonná rezerva sa nemôže tvoriť na opravu akéhokoľvek majetku ale iba na opravu hmotného majetku, ktorý definuje zákon o daniach z príjmov v § 26 ods. 2, a ktorého doba odpisovania podľa § 30 zákona o daniach z príjmov je najmenej 5 rokov (21, § 7).

Rezerva sa **nedá** tvoriť na opravu majetku,

- ktorý je určený k likvidácii,
- u ktorého ide o pravidelne sa opakujúce opravy,
- u ktorého ide o opravy v dôsledku škody alebo inej nepredvídateľnej udalosti,
- voči ktorému trvajú účinky konkurzu (21, § 7).

Ďalej sa rezerva **nedá** tvoriť na technické zhodnotenia, obstaranie nového majetku a na údržbu majetku. Daňovo uznateľnú rezervu sa **nedá tvoriť iba jedno** zdaňovacie obdobie (21, § 7).

Rezerva tvorená v závislosti na čase sa tvorí rovnomerne a minimálne dve zdaňovacie obdobia (9). Maximálna doba tvorby rezervy je závislá na odpisovej skupine, ktorú určuje § 7 ods. 9 zákona o rezervách:

- 2. odpisová skupina – 3 zdaňovacie obdobia,
- 3. odpisová skupina – 6 zdaňovacích období,
- 4. odpisová skupina – 8 zdaňovacích období,
- 5. a 6. odpisová skupina – 10 zdaňovacích období (21, § 7).

Výška rezervy sa určí ako podiel rozpočtu nákladov na opravu a počtu zdaňovacích období, ktoré uplynú od zahájenia tvorby rezervy do predpokladaného termínu zahájenia opravy. Do počtu zdaňovacích období sa zahŕňa zdaňovacie obdobie, kedy dôjde k zahájeniu tvorby a nezahŕňa sa predpokladané zdaňovacie obdobie, kedy dôjde k zahájeniu opravy (9).

Ďalšími podmienkami daňovej uznateľnosti rezervy sú dve skutočnosti. Prvou z nich je, že rezerva je zaúčtovaná podľa zákona o účtovníctve a druhá podmienka hovorí,

že peňažné prostriedky vo výške rezervy musia byť prevedené na samostatný účet v banke (14).

2.17 Zľavy na dani

Právnické osoby majú podľa zákona o daniach z príjmov dve základné možnosti uplatnenia zliav na dani. Prvou možnosťou je využiť zľavu na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím, ktorá je definovaná v § 35, a tou druhou sú investičné stimuly, ktoré uvádza § 35a (10, § 35 a 35a).

Pre účely bakalárskej práce bude bližšie popísaná možnosť využitia zľavy na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím.

2.17.1 Zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím

Zľavu na dani z príjmov z titulu zamestnávania zamestnanca so zdravotným postihnutím môžu využiť ako fyzické osoby, tak aj právnické, a to vo výške:

- **60 000,- Kč** za každého zamestnanca s ťažším zdravotným postihnutím a pomernú časť z tejto čiastky, ak je výsledkom priemerného prepočítaného počtu týchto zamestnancov desatinné číslo,
- **18 000,- Kč** za každého ďalšieho zamestnanca so zdravotným postihnutím a pomernú časť z tejto čiastky, ak je výsledkom priemerného prepočítaného počtu týchto zamestnancov desatinné číslo (10, § 35).

Zákon č. 435/2004 Sb., o zamestnanosti definuje zamestnancov so zdravotným postihnutím ako fyzické osoby, ktoré sú orgánom sociálneho zabezpečenia uznané:

- invalidnými v 3. stupni, u ktorých pracovná schopnosť poklesla najmenej o 70 %, tí sú považovaní za **osoby s ťažším zdravotným postihnutím**,
- invalidnými v 1. alebo v 2. stupni, s poklesom pracovnej schopnosti o 35 % - 69 %,
- **osobami zdravotne znevýhodnenými**, za ktoré sú považované také osoby, ktoré majú zachovanú schopnosť vykonávať sústavné zamestnanie alebo zárobkovú činnosť ale ich schopnosť byť pracovne začlenenými je podstatne obmedzená z dôvodu ich dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu (22, § 67).

Skutočnosť, že ide o osobu so zdravotným postihnutím dokladá fyzická osoba:

- v prípade invalidity posudkom alebo potvrdením orgánu sociálneho zabezpečenia a
- v prípade zdravotného znevýhodnenia potvrdením alebo rozhodnutím orgánu sociálneho zabezpečenia (5).

Pre zľavy na zamestnancov so zdravotným postihnutím je rozhodný **priemerný ročný prepočítaný počet týchto zamestnancov** (9). Vypočíta sa ako:

$$\frac{\text{celkom hodiny odpracované vybranými pracovníkmi}}{\text{ročný fond pracovnej doby pripadajúci na jedného zamestnanca}}$$

Vzorec 1: Priemerný ročný prepočítaný počet zamestnancov
(Zdroj: 5, s. 299)

Do hodín odpracovaných uvažovanými zamestnancami sa v čitateli zahrnú tí pracovníci, ktorí sú rozhodnutí pre danú zľavovú kategóriu. To znamená, že priemerný ročný prepočítaný počet zamestnancov sa vypočíta pre každú skupinu takýchto zamestnancov zvlášť (5).

Vychádza sa z celkového počtu hodín, ktorý takýmto zamestnancom vyplýva z rozvrhnutia pracovnej doby a z dĺžky trvania pracovného pomeru v sledovanom období, ktorý sa **znižuje** o neospravedlnené absencie, neodpracované pracovné voľno poskytnuté bez náhrady mzdy a dočasné pracovné neschopnosti a karantény (5).

Do trvania pracovného pomeru sa tiež **nezapočítava**:

- materská alebo rodičovská dovolenka,
- služba v ozbrojených silách,
- výkon civilnej služby a
- dlhodobé uvoľnenie pre výkon verejnej funkcie (5).

Uvažujeme iba pracovníkov, ktorí pracujú na základe pracovného pomeru, pracovníci pracujúci na základe dohôd konaných mimo pracovný pomer sa neuvažujú (5).

Vypočítaný podiel sa zaokrúhľuje na **2 desatinné miesta** (10, § 35).

Zamestnancov so zdravotným postihnutím môže zamestnať **ktokoľvek**. **Povinnosťou** to je pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako **25 zamestnancov** v pracovnom pomere (23).

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť tejto bakalárskej práce približuje spoločnosť, ku ktorej sa práca viaže. V úvode analytickej časti je uvedená krátka charakteristika a popis konkrétnej spoločnosti, údaje o jej veľkostnom zaradení a účtovných metódach, ktoré využíva.

V ďalšej časti je uskutočnená krátka finančná analýza, predstavená prostredníctvom ukazovateľov zadlženosti, doby obratu pohľadávok a záväzkov a rentability.

V závere analytickej časti je zanalyzovaný dosiahnutý výsledok hospodárenia za rok 2022, vykonaná jeho premena na základ dane a následné vyčíslenie preplatku alebo nedoplatku na dani.

3.1 Predstavenie spoločnosti

Spoločnosť XYZ, s. r. o. je významným dodávateľom CNC technológií na území celej Českej a Slovenskej republiky. Svojim zákazníkom pomáha pri výbere vhodného návrhu CNC strojov a rovnako sa na ňu môžu odberatelia obrátiť aj v prípade, ak potrebujú pomôcť s prípravou technológie obrábania a so zaškolením kvalitnej obsluhy zariadení. Spoločnosť poskytuje tiež servis strojov a v tomto smere nie je zameraná iba na svojich primárnych zákazníkov ale servisnú činnosť poskytuje aj ostatným záujemcom. Hlavným zmyslom XYZ, s. r. o. je pomáhať zákazníkom zjednodušiť a zefektívniť ich činnosť (24).

Firma vznikla a bola zapísaná do obchodného registra v roku 2008. Jej sídlo sa nachádza v Brne. Štatutárnym orgánom je konateľ, ktorému prislúcha 10 % obchodný podiel. Ďalším spoločníkom menovanej firmy je akciová spoločnosť, ktorej patrí zvyšok obchodného podielu, a teda 90 %. Celkový základný kapitál spoločnosti je 1 000,- Kč (25).

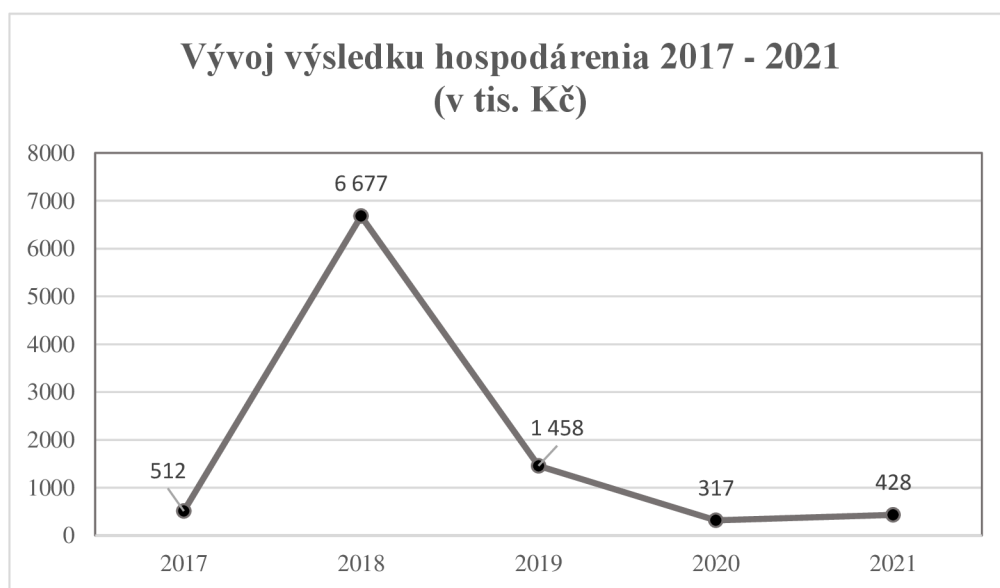
Zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, podľa § 21a písm. a) zákona o daniach z príjmov. Daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb je podávané elektronickou formou podľa pravidiel § 71 DŘ. Priznanie je podávané daňovým poradcom, a preto pre spoločnosť platí predĺžená lehota na podanie daňového priznania, a to najneskôr do 01. 07. nasledujúceho roku. XYZ, s. r. o. zostavuje účtovnú závierku,

ktorá sa skladá zo súvahy, výkazu ziskov a strát a prílohy, tak ako o tom hovorí § 18 zákona o účtovníctve (24).

Hlavnou podnikateľskou činnosťou spoločnosti XYZ, s. r. o. je:

- sprostredkovanie veľkoobchodu a veľkoobchod v zastúpení (CZ-NACE 46.1),
- veľkoobchod s ostatnými strojmi, strojným zariadením a príslušenstvom (CZ- NACE 46.6) (24).

Na priblíženie toho, ako na tom spoločnosť stojí z pohľadu výsledku hospodárenia je nižšie uvedený čiarový graf, ktorý odzrkadľuje vývoj účtovného výsledku hospodárenia za predchádzajúcich päť rokov.

Graf 1: Vývoj výsledku hospodárenia 2017 – 2021
(Zdroj: vlastné spracovanie podľa 24)

Z grafu 1 je zrejmé, že spoločnosť bola na svojom vrchole v roku 2018, kedy dosiahla najvyšší výsledok hospodárenia. V posledných dvoch rokoch sa jej výsledky značne znížili, čo ale môže byť dôsledkom celosvetovej pandémie, ktorá prebiehala práve v týchto rokoch.

3.2 Veľkostné zaradenie spoločnosti

Zákon č. 563/1991 Sb., o účtovníctve, definuje štyri kategórie účtovných jednotiek v § 1b, ktorý hovorí o mikro, malých, stredných a veľkých účtovných jednotkách. Do jednotlivých kategórií radíme spoločnosti podľa hraničných hodnôt, kde platí,

že k súvahovému dňu musia byť splnené aspoň dve z týchto kritérií. Pri veľkostnom zaradení sú dôležité celkové aktíva, ročný čistý obrat a priemerný počet zamestnancov (11, § 1b).

Konkrétne hraničné hodnoty pre zaradenie do určitej veľkostnej skupiny sú nasledujúce:

- **mikro účtovná jednotka** – hodnota celkových aktív do 9 mil. Kč, ročný čistý obrat do 18 mil. Kč a priemerný počet zamestnancov je 10,
- **malá účtovná jednotka** – hodnota celkových aktív do 100 mil. Kč, ročný čistý obrat do 200 mil. Kč a priemerný počet zamestnancov je 50,
- **stredná účtovná jednotka** – hodnota celkových aktív do 500 mil. Kč, ročný čistý obrat do 1 miliardy a priemerný počet zamestnancov je 250,
- **veľká účtovná jednotka** – je taká, ktorá presahuje aspoň dve hraničné hodnoty uvedené pri stredných účtovných jednotkách a zároveň sa do tejto skupiny vždy zaradia subjekty verejného záujmu a vybrané účtovné jednotky (11, § 1b).

V minulom roku spoločnosť XYZ, s. r. o. dosiahla hodnotu aktív **nad 23 mil. Kč**, jej ročný čistý obrat bol vo výške **35,5 mil. Kč** a zamestnávala **7 zamestnancov**, z čoho vyplýva, že veľkostne sa radí medzi **malé účtovné jednotky** (24).

Keďže ide o malú účtovnú jednotku odpadávajú jej niektoré povinnosti a nie je povinná zostavovať prehľad o peňažných tokoch a ani prehľad o zmenách vlastného kapitálu, podľa § 18 ods. 2 zákona o účtovníctve. Spoločnosť tiež patrí medzi tie, ktoré nemusia mať overenú účtovnú závierku audítorm podľa pravidiel uvedených v § 20 zákona o účtovníctve, čo znamená, že nie je povinná zverejňovať výkaz ziskov a strát, tak ako o tom hovorí § 21a ods. 9 zákona o účtovníctve, a teda jej zverejnená závierka sa skladá iba zo súvahy a prílohy (24).

3.3 Zásadné účtovné postupy

Celé účtovníctvo vrátane spracovávania miezd podnik XYZ, s. r. o. vedie elektronicky pomocou účtovného softwaru Money S3 (24). Ďalšie podstatné spôsoby a postupy pri účtovaní sú uvedené v nasledujúcich podkapitolách.

3.3.1 Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok je evidovaný v obstarávacích cenách. Dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene do 80 tis. Kč a dlhodobý nehmotný majetok nie je vykazovaný v súvahe ako majetok ale je účtovaný priamo do nákladov v roku obstarania (24).

Metódy a doby odpisovania podľa skupín majetku:

Tab. 4: Metódy a doby odpisovania majetku
(Zdroj: vlastné spracovanie podľa 24)

Majetok	Metóda	Doba odpisovania
Automobily	Lineárna	5 rokov
Nábytok	Lineárna	5 rokov
Bezmotorové dopravné prostriedky	Lineárna	3 roky
Technológie na povrchovú úpravu	Lineárna	5 rokov

3.3.2 Zásoby

Zásoby tvoria materiál, tovar, hotové výrobky a nedokončená výroba (24).

Materiál je oceňovaný v obstarávacích cenách. Obstarávacia cena zahŕňa cenu obstarania. Zásoby materiálu sú účtované metódou B a ich úbytok je oceňovaný metódou FIFO. Obstaraný spotrebný materiál nie je evidovaný na skladových kartách, napr. kancelárske potreby, pohonné hmoty, pretože takáto evidencia by bola neekonomická (24).

Tovar je oceňovaný v obstarávacích cenách a obstarávacia cena zahŕňa aj cenu obstarania, colné poplatky, skladovacie a dopravné poplatky. Zásoby tovaru sú účtované metódou A. Jeho úbytok je oceňovaný rovnako ako v prípade materiálu, metódou FIFO (24).

Hotové výrobky a nedokončená výroba sú oceňované vlastnými nákladmi, ktoré zahŕňajú cenu materiálu, práce a proporcionálnu časť výrobných režijných nákladov (24).

3.3.3 Ostatné rezervy

Ostatnými rezervami sa rozumejú rezervy na opravy dlhodobého hmotného majetku, prípadne ďalšie rezervy, ktorých tvorba by mala vystihovať riziká pochádzajúce

z podnikania spoločnosti. V predchádzajúcich obdobiach spoločnosť XYZ, s. r. o. o rezervách neúčtovala (24).

3.3.4 Prenajatý majetok

Spoločnosť účtuje o prenajatom majetku tak, že nájomné zahŕňa do nákladov rovnomerne počas celej doby trvania prenájmu (24).

3.4 Finančná analýza

Finančná analýza poskytuje verný obraz o finančnej situácii v spoločnosti a predstavuje systematický rozbor získaných dát, ktoré nájdeme v účtovných výkazoch. Zahŕňa v sebe hodnotenie minulosti, súčasnosti a snaží sa predpovedať budúce finančné podmienky spoločnosti (26).

Pre účely tejto bakalárskej práce, bude finančná analýza vykonaná a zobrazená prostredníctvom ukazovateľov zadlženosti, samofinancovania, doby obratu pohľadávok a záväzkov a ukazovateľov rentability.

3.4.1 Ukazovateľ veriteľského rizika a koeficient samofinancovania

Analýza zadlženosti porovnáva súvahové položky a pomocou nich zisťuje, v akom rozsahu je majetok firmy financovaný cudzími zdrojmi. Základný ukazovateľ, ktorý vyjadruje celkovú zadlženosť spoločnosti, je pomer cudzích zdrojov a celkových aktív. Všeobecný názov tohto pomeru je **ukazovateľ veriteľského rizika**, pri ktorom platí, že čím vyššia je jeho hodnota, tým vyššie je riziko veriteľov (26).

$$\text{Ukazovateľ veriteľského rizika} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{celkové aktíva}}$$

Vzorec 2: Ukazovateľ veriteľského rizika

(Zdroj: 26 s. 72)

Na meranie zadlženosti sa používa doplnkový ukazovateľ k ukazovateľu veriteľského rizika, ktorým je **koeficient samofinancovania**. Tento koeficient sa stanovuje ako pomer vlastného kapitálu a celkových aktív, a tak zobrazuje aká časť majetku je financovaná práve vlastnými zdrojmi. Platí, že súčet týchto dvoch pomerov by mal byť rovný 100 % (26).

$$\text{Koeficient samofinancovania} = \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{celkové aktíva}}$$

Vzorec 3: Koeficient samofinancovania

(Zdroj: 26, s. 72)

Tab. 5: Výsledky celkovej zadlženosti

(Zdroj: vlastné spracovanie)

Ukazovatele zadlženosti (v %)	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadlženosť	76,72 %	92,05 %	95,33 %	96,80 %	96,14 %
Koeficient samofinancovania	23,28 %	7,95 %	4,67 %	3,20 %	3,86 %
Súčet	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Z vykonanej analýzy celkovej zadlženosti podľa tabuľky 5 je zrejmé, že spoločnosť XYZ, s. r. o. na financovanie majetku využíva prevažne cudzie zdroje a tie vlastné sú skôr okrajové. Najnižšiu zadlženosť sa im podarilo dosiahnuť v roku 2018, aj keď pomer 75 % k 25 % patrí skôr k tým vyšším. Najväčší rast zadlženosti vznikol medzi rokmi 2018 a 2019, od kedy sa každým rokom pomaly zvyšoval. Postupné zvyšovanie sa však podarilo prelomiť medzi rokmi 2021 a 2022, kedy došlo k miernemu poklesu. Najväčšiu časť cudzieho kapitálu spoločnosti predstavujú krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov a záväzky za spoločníkov.

3.4.2 Ukazovatele doby obratu pohľadávok a záväzkov

Ukazovatele doby obratu pohľadávok a záväzkov patria do skupiny ukazovateľov aktivity. Tieto ukazovatele merajú viazanosť zložiek kapitálu v jednotlivých druhoch aktív a pasív. Ukazovatele aktivity najčastejšie vyjadrujú počet obrátok a spomínanú dobu obratu. Ich rozbor dáva odpovede na otázky efektívneho hospodárenia s aktívami a ich jednotlivými zložkami (26).

Ukazovateľ doby obratu pohľadávok vypovedá o tom, ako dlho je majetok spoločnosti viazaný vo forme pohľadávky, respektíve za aký čas sú pohľadávky v priemere splatené. Odporúčaná hodnota je bežná doba splatnosti faktúr, teda približne 14 – 30 kalendárnych dní (26).

$$\text{Doba obratu pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky z obchodných vzťahov}}{\text{tržby}/365}$$

Vzorec 4: Doba obratu pohľadávok
(Zdroj: úprava vzorca podľa 26, s. 75)

Naopak **ukazovateľ doby obratu záväzkov** hovorí o tom, ako rýchlo sú splácané záväzky spoločnosti. Všeobecne sa dá povedať, že doba obratu záväzkov by mala byť dlhšia ako doba obratu pohľadávok, aby spoločnosť mohla bez problémov uhrádzať jej okamžite splatné záväzky, a tým nebola narušená finančná stabilita spoločnosti (26).

$$\text{Doba obratu záväzkov} = \frac{\text{záväzky z obchodných vzťahov}}{\text{tržby}/365}$$

Vzorec 5: Doba obratu záväzkov
(Zdroj: úprava vzorca podľa 26, s. 75)

Tab. 6: Výsledky doby obratu pohľadávok a záväzkov
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Ukazovatele doby obratu (v dňoch)	2018	2019	2020	2021	2022
Doba obratu pohľadávok	12,99	20,05	15,48	55,63	30,09
Doba obratu záväzkov	70,13	69,88	37,15	235,53	368,74

Podľa výsledkov tabuľky 6 sa dá povedať, že firma sa drží všeobecného pravidla na udržanie finančnej stability a doba obratu pohľadávok je naozaj kratšia ako doba obratu záväzkov. Na primeraných hodnotách sa spoločnosť XYZ, s. r. o. držala v rokoch 2018 – 2020. V roku 2021 jej doba obratu záväzkov extrémne vzrástla, a to až o takmer 199 dní. V roku 2022 nastal ďalší rast doby obratu záväzkov oproti roku 2021 o ďalších 133 dní. Výsledky doterajších analýz zobrazujú, že spoločnosť sa od roku 2020 poriadne zadlžila a od roku 2021 nie je schopná včas uhrádzať svoje záväzky. Najväčšou časťou záväzkov XYZ, s. r. o. však sú záväzky za spoločníkov, s ktorými uzatvorila vhodné dohody o splátkach. Čo sa týka doby obratu pohľadávok, tam sa spoločnosť drží na prijateľných hodnotách, kde najväčšie platobné problémy jej odberateľov mohla pocítiť v roku 2021.

3.4.3 Ukazovatele rentability

Rentabilita je meradlom schopnosti podniku vytvárať nové zdroje a dosahovať zisk. **Ukazovatele rentability** sú také ukazovatele, kde sa v čitateli objavuje hodnota dosiahnutého výsledku hospodárenia, či už pred zdanením alebo po zdanení, a v menovateli určitý druh kapitálu. Tieto ukazovatele by v časovej rade mali mať skôr stúpajúcu tendenciu (26).

Na zisťovanie rentability sa v praxi najviac používajú tieto ukazovatele:

- ukazovateľ rentability celkového kapitálu a
- ukazovateľ rentability vlastného kapitálu (26).

Meraním **rentability celkového kapitálu** vyjadrujeme celkovú efektívnosť podniku, jeho zárobnú schopnosť alebo aj výrobnú silu (26).

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{VH po zdanení}}{\text{celkový kapitál}}$$

Vzorec 6: Rentabilita celkového kapitálu

(Zdroj: úprava vzorca podľa 26, s. 66)

Meraním **rentability vlastného kapitálu** zasa vyjadrujeme výnosnosť vloženého kapitálu spoločníkmi podniku (26).

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu} = \frac{\text{VH po zdanení}}{\text{vlastný kapitál}}$$

Vzorec 7: Rentabilita vlastného kapitálu

(Zdroj: 26, s. 67)

Tab. 7: Výsledky rentability

(Zdroj: vlastné spracovanie)

Ukazovatele rentability (v %)	2018	2019	2020	2021	2022
Rentabilita celkového kapitálu	23,28 %	7,95 %	4,66 %	1,83 %	3,26 %
Rentabilita vlastného kapitálu	99,99 %	99,93 %	99,69 %	57,37 %	84,46 %

Z výsledkov ziskovosti podľa tabuľky 7 je zrejmé, že obe sledované rentability mali do roku 2021 klesajúcu tendenciu, ktorú sa podarilo prelomiť práve v roku 2022. Z pohľadu rentability celkového kapitálu bol najlepší výsledok dosiahnutý v roku 2018,

avšak od tohto roka sa výsledky postupne znižovali, kde najväčšie zníženie vzniklo medzi rokmi 2018 a 2019, konkrétne ide o 15 % pokles. Do najhorších čísel sa spoločnosť XYZ, s. r. o. dostala v roku 2021, kde jej ziskovosť celkového kapitálu dosahuje necelé 2 %. V tomto období sa sledovanej spoločnosti zhoršili všetky doteraz skúmané dáta. Rentabilita vlastného kapitálu v rokoch 2018 – 2020 dosahovala takmer 100 % hodnoty. Dôvodom je nízky vlastný kapitál. Ten sa skladá zo základného kapitálu, ktorý predstavuje 1 000,- Kč, a dosiahnutých výsledkov hospodárenia. Aj hodnota tohto ukazovateľa sa však v roku 2021 zhoršila, kedy klesla na necelých 57 %.

3.5 Dôležité udalosti zdaňovacieho obdobia 2022

V tomto zdaňovacom období poskytla spoločnosť XYZ, s. r. o. peňažný dar na pomoc Ukrajine, zasiahnutej vojnou, ktorá vypukla vo februári 2022 (24).

Celkovo spoločnosť poskytla na tento účel tri finančné dary vo výške 20 tis. Kč, 50 tis. Kč a 50 tis. Kč, celková hodnota daru za obdobie 2022 je teda **120 tis. Kč**. Tento dar bol poskytnutý prostredníctvom nevládnej neziskovej organizácie **Človek v tiesni** (24).

3.6 Analýza daňovej povinnosti za rok 2022

Tak ako bolo uvedené v teoretickej časti tejto práce, na zistenie základu dane a následného výpočtu daňovej povinnosti sa vychádza z výsledku hospodárenia spoločnosti podľa § 23 ods. 2 písm. a) zákona o daniach z príjmov. Výsledok hospodárenia sa určuje ako rozdiel medzi výnosmi a nákladmi, kde kľúčovú úlohu tvorí správne rozdelenie nákladov na daňovo uznateľné a daňovo neuznateľné. Z tohto dôvodu je spoločnosť povinná viesť účtovníctvo tak, aby bola na konci zdaňovacieho obdobia schopná určiť, ktoré náklady si môže odčítať a naopak, ktoré je povinná pripočítať k dosiahnutému výsledku hospodárenia. Po tejto úprave sa z výsledku hospodárenia stane základ dane, ktorý sa dá ďalej upravovať podľa obr. 1 a po zaokrúhlení sa určí výsledná daňová povinnosť.

3.6.1 Výpočet výsledku hospodárenia

Tabuľka 8 zobrazuje zjednodušený výkaz ziskov a strát spoločnosti XYZ, s. r. o. podľa jednotlivých výsledkových účtov, ktoré sú už rozdelené na daňovo účinné a daňovo neúčinné. Celková hodnota výnosov za rok 2022 dosiahla hodnotu 67 279 277,- Kč

a celkové náklady spoločnosti boli 64 384 784,- Kč, z čoho vyplýva, že výsledok hospodárenia pred zdanením predstavuje **2 894 492,- Kč**.

Tab. 8: Výkaz ziskov a strát za rok 2022

(Zdroj: vlastné spracovanie)

Číslo účtu	Názov účtu	Čiastka (v Kč)
VÝNOSY		67 279 277,-
602	Tržby z predaja služieb	5 001 486,-
604	Tržby za tovar	61 777 089,-
641	Tržby z predaja DHM a DNM	110 000,-
648	Ostatné hospodárske výnosy	161 839,-
663	Kurzové zisky	228 862,-
NÁKLADY		64 384 784,-
501.01	Spotreba materiálu - daňová	960 959,-
501.02	Spotreba materiálu - nedaňová	14 948,-
502	Spotreba energie	243 851,-
504	Predaný tovar	51 496 427,-
511	Opravy a udržiavanie	365 706,-
512	Cestovné	107 947,-
513	Náklady na reprezentáciu	21 336,-
518.01	Ostatné služby - daňové	5 717 320,-
518.02	Ostatné služby - nedaňové	29 739,-
521	Mzdové náklady	3 154 546,-
524	Zákonné sociálne poistenie	1 059 144,-
527	Zákonné sociálne náklady	193 875,-
538	Ostatné dane a poplatky	19 073,-
543	Dary	120 000,-
545	Ostatné pokuty a penále	105,-
548	Ostatné hospodárske náklady	217 448,-
551	Odpisy DHM a DNM	495 651,-
562	Úroky	89 789,-
563	Kurzové straty	68 740,-
568	Ostatné finančné náklady	8 180,-
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA		2 894 492,-

Najvýznamnejšou výnosovou položkou pre spoločnosť XYZ, s. r. o. sú tržby za tovar, keďže ich hlavnou podnikateľskou činnosťou je práve nákup a následný predaj CNC strojov a zariadení. Druhou najvýznamnejšou položkou sú tržby za poskytnuté služby. Ako bolo spomenuté v úvode tejto kapitoly, spoločnosť sa sústreďuje aj na servis strojov, a to nie len pre ich primárnych zákazníkov, a preto je aj táto položka pre podnik rovnako dôležitá. V roku 2022 predali automobil značky Dacia Dokker, ktorý bol plne odpísaný už v roku 2021 a výnosy z tohto predaja sú zobrazené na účte 641.

Najväčšiu časť nákladov tvoria nákupy tovaru, ktoré tvoria takmer 80 % celkových nákladov spoločnosti. Druhou významnou položkou sú náklady účtovnej skupiny 51, teda služby, kam môžeme zaradiť napríklad nájomné, vedenie účtovníctva, rôzne školenia zamestnancov, a podobne. Nemenej významnou súčasťou nákladov sú mzdové náklady.

3.6.2 Transformácia výsledku hospodárenia na základ dane

Tabuľka 9 zachytáva transformáciu výsledku hospodárenia na základ dane podľa pravidiel § 23 – § 33 zákona o daniach z príjmov a vytvorenej schémy v kapitole 2.11.

Tab. 9: Výpočet daňovej povinnosti za rok 2022
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Riadok	Názov položky	Čiastka (v Kč)
r. 10	Výsledok hospodárenia pred zdanením	2 894 492,-
r. 40	501 - nepreukázateľné výdavky	14 948,-
r. 40	513 - § 25 ods. 1 písm. t) ZDP	21 336,-
r. 40	518 - § 25 ods. 1 písm. u) ZDP	29 739,-
r. 40	543 - § 25 ods. 1 písm. t) ZDP	120 000,-
r. 40	545 - § 25 ods. 1 písm. f) ZDP	105,-
r. 70	Medzisúčet	3 080 620,-
r. 170	Medzisúčet	3 080 620,-
r. 200	ZD pred úpravou podľa § 34 a § 20 ods. 7 alebo ods. 8 ZDP	3 080 620,-
r. 220	ZD po úprave podľa § 34 a § 20 ods. 7 alebo ods. 8 ZDP	3 080 620,-
r. 230	Odpočítanie daňovej straty § 34 ods. 1 ZDP	0,-
r. 250	ZD po úprave podľa § 34 ods. 1 ZDP	3 080 620,-
r. 260	Odpočítanie bezúplatných plnení podľa § 20 ods. 8 ZDP	120 000,-
r. 270	ZD po úprave podľa § 34 ods. 1 a § 20 ods. 8 ZDP, zaokrúhlený na tisícky nadol	2 960 000,-
r. 280	Sadzba dane § 21 ods. 1 ZDP	19 %
r. 340	Celková daň	562 400,-

Pri úprave výsledku hospodárenia na základ dane je prvým krokom zohľadnenie tých nákladov, ktoré nemôžu byť daňovo uznané. V prípade spoločnosti XYZ, s. r. o. ide o súčet tých nákladov, ktoré sú uvedené na riadku 40 daňového priznania k dani z príjmov právnických osôb.

Na účte 501 sa nachádzajú také výdavky, ku ktorým mala spoločnosť nesprávne vystavené daňové doklady. Na základe pravidiel zákona o daniach z príjmov sa rozhodla, že tieto výdavky bude považovať za tie, ktoré nedokáže priamo preukázať a vyškrtnla ich zo zoznamu daňovo uznateľných výdavkov. V zozname daňovo neuznateľných nákladov sa ďalej nachádzajú zaúčtované položky na účte 518. Na tomto účte sú zobrazené všetky služby, ktoré priamo nesúviseli s ekonomickou činnosťou spoločnosti a tie, ktoré slúžili aj na súkromné účely spoločníka. Ďalšími daňovo neúčinnými nákladmi sú typicky náklady na reprezentáciu, poskytnuté dary a vyrubené penále za oneskorené platby.

Spoločnosti XYZ, s. r. o. v tomto zdaňovacom období nevznikli žiadne položky, ktoré by si mohla od základu dane odčítať, a preto jej základ dane pred ďalšími úpravami predstavuje 3 080 620,- Kč.

Prvou úpravou základu dane, ktorú zákon o daniach z príjmov povoľuje, je zníženie základu dane pomocou odčítania daňovej straty, ktorú podnik vykázal v posledných piatich zdaňovacích obdobiach, podľa § 34 ods. 1 zákona o daniach z príjmov. Z údajov, ktoré sa nachádzajú v grafe 1 je zrejmé, že k takejto skutočnosti za posledných päť rokov v spoločnosti XYZ, s. r. o. nedošlo, a preto sa na riadku 230 uvádza nula.

Druhou povoľujúcou úpravou základu dane je odčítanie poskytnutých bezúplatných plnení podľa § 20 ods. 8 zákona o daniach z príjmov. Menovaná firma, poskytla už spomínaný dar prostredníctvom právnickej osoby, ktorá organizovala verejnú zbierku na pomoc pre Ukrajinu, čím splnila podmienky daného ustanovenia zákona o daniach z príjmov a poskytnutým bezúplatným plnením si môže svoj základ dane ponížiť. Zákon č. 586/1992 Sb., o daniach z príjmov však stanovuje limit pre takýto odpočet, a to maximálne vo výške 30 % základu dane uvedeného na riadku 250. V prípade spoločnosti XYZ, s. r. o. tento maximálny limit predstavuje čiastku 924 186,- Kč, čo znamená, že si môže odčítať celú hodnotu poskytnutého bezúplatného plnenia.

Na záver stanovenia daňovej povinnosti sa upravený základ dane zaokrúhli na celé tisícky nadol a pomocou príslušnej sadzby, uvedenej v § 21 ods. 1 zákona o daniach z príjmov, sa vyčíslí daň.

3.6.3 Platenie dane

Pri platení dane sa zohľadňujú už zaplatené zálohy, ktoré boli stanovené podľa poslednej známej daňovej povinnosti, a po ich odčítaní vznikne spoločnosti buď preplatok, alebo nedoplatok. Údaje o platení dane XYZ, s. r. o. zobrazuje tabuľka 10.

Tab. 10: Platenie dane v roku 2022
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Riadok	Názov položky	Čiastka (v Kč)
r. 1	Odpočet záloh § 38a ZDP	82 300,-
r. 4	Nedoplatok	480 100,-

Podľa obratu na účte 341 je vidieť, že spoločnosť XYZ, s. r. o. zaplatila v roku 2022 na zálohách na daň z príjmov 82 300,- Kč (24). Po odčítaní zaplatených záloh od vyčíslenej dani vzniká spoločnosti nedoplatok vo výške 480 100,- Kč, ktorý je povinná zaplatiť najneskôr do 01. 07. 2023.

Poslednou známou daňovou povinnosťou sa tak stáva suma 562 400,- Kč, ktorá bude slúžiť na ďalšie určenie platenia záloh podľa § 38a zákona o daniach z príjmov. Keďže táto posledná známa daňová povinnosť presiahla hodnotu 150 000,- Kč, pre spoločnosť bude kľúčové ustanovenie § 38a ods. 4 zákona o daniach z príjmov. Toto ustanovenie hovorí, že v nasledujúcom roku vzniká povinnosť platiť zálohy na daň vo výške ¼ poslednej známej daňovej povinnosti (10, § 38a). Prehľad záloh a dátumov ich splatnosti na rok 2023 uvádza tabuľka 11.

Tab. 11: Prehľad záloh na rok 2023
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Dátum splatnosti	Výška zálohy (v Kč)
15.3.2023	140 600,-
15.6.2023	140 600,-
15.9.2023	140 600,-
15.12.2023	140 600,-

4 NÁVRHOVÁ ČASŤ

Návrhová časť tejto bakalárskej práce obsahuje konkrétne návrhy na zníženie daňovej povinnosti spoločnosti XYZ, s. r. o.

Postupne sú predstavené opatrenia, ktoré vedú k daňovej optimalizácii, a to pri využití prostriedkov, ktoré priamo znižujú výsledok hospodárenia ale aj pretransformovaný základ dane a samotnú daňovú povinnosť.

V závere návrhovej časti je predstavený výpočet daňovej povinnosti po uplatnení všetkých návrhov, ktoré vedú k zníženiu základu dane, a teda k daňovej optimalizácii.

4.1 Zníženie výsledku hospodárenia pomocou reklamných predmetov

S pojmom reklamný predmet sa už určite stretol každý z nás. Niektorí ich dokonca aj denne využívajú o čom svedčí ich obľúbenosť medzi všetkými typmi podnikov. Všeobecne môžeme reklamný predmet definovať ako hmotnú vec, ktorej úlohou je vzbudiť záujem o kúpu určitého produktu alebo šíriť dobré meno o jeho výrobcovi (17).

To, prečo sú reklamné predmety medzi podnikateľmi také obľúbené je pomerne jasné. S využitím tých správnych predmetov dokážu podnikaniu veľmi pomôcť v rôznych formách. Patria medzi silné marketingové nástroje, ktoré dokážu prilákať nových odberateľov, zlepšiť vzťahy s doterajšími zákazníkmi, motivovať ich k opakovanej kúpe a mnoho ďalšieho.

Prvou daňovou optimalizáciou, ktorú možno spoločnosti XYZ, s. r. o. navrhnúť je práve zníženie základu dane pomocou poskytnutých reklamných predmetov. Ide o skutočnosť, ktorá dovoľí znížiť základ dane pomocou odčítania nákladov na reklamné predmety, a zároveň by pomohla spoločnosti dostať sa do lepšieho povedomia odberateľov, a tým postupne zvýšiť tržby.

Na to, aby spoločnosť mohla náklady na reklamné predmety zahrnúť do daňovo uznateľných nákladov, a teda do nákladov na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmov, musí dodržať dané aspekty reklamného predmetu. Týmito aspektami sú:

- obstarávacia cena bez DPH nepresiahne 500,- Kč,
- predmet musí byť označený logom alebo ochrannou známkou spoločnosti a
- objekt nie je predmetom spotrebnej dane, s výnimkou tichého vína (17).

Aby reklamné predmety splnili svoj účel, musia byť zvolené správne. Keďže spoločnosť XYZ, s. r. o. je dodávateľom CNC strojov a zariadení môžeme predpokladať, že takéto predmety bude poskytovať prevažne jej doterajším zákazníkom za účelom udržania dobrých dodávateľsko-odberateľských vzťahov. Z tohto dôvodu by sme za vhodné reklamné predmety mohli zvoliť tiché víno, guľôčkové perá, nástenné kalendáre, USB kľúče a diáre.

Dôležitou pripomienkou v prípade poskytovania reklamných predmetov je fakt, že **dôkazné bremeno** je na strane spoločnosti, ktorá sa rozhodla zaobstarať takéto predmety (9). V tejto situácii je teda žiaduce evidovať všetky doklady, ktoré potvrdzujú, že sa naozaj jedná o reklamný predmet. Vhodnou dokumentáciou môžu byť doklady, ktoré preukazujú, že cena bez DPH naozaj nepresiahla 500,- Kč a napríklad fotografie jednotlivých predmetov, na ktorých je jasne vidieť, že sú označené logom spoločnosti.

Vyčíslenie jednotlivých reklamných predmetov uvádza tabuľka 12.

Tab. 12: Využitie reklamných predmetov

(Zdroj: vlastné spracovanie)

Druh predmetu	Jednotková cena (v Kč)	Cena potlače logom/ks (v Kč)	Počet ks	Celková cena (v Kč)
Tiché víno	425,-	55,-	100	48 000,-
Guľôčkové pero	55,-	20,-	100	7 500,-
Nástenný kalendár	200,-	25,-	100	22 500,-
USB kľúč 64 GB	400,-	50,-	100	45 000,-
Diár	325,-	35,-	100	36 000,-
Spolu				159 000,-

Ak by sa spoločnosť rozhodla poskytnúť reklamné predmety, podľa tabuľky 12, podarilo by sa jej vygenerovať ďalšie daňovo účinné náklady vo výške **159 000,- Kč**. O uvedenú sumu by sa jej znížil výsledok hospodárenia, čo by po prepočte 19 % sadzbou dane, umožnilo úsporu na dani **30 210,- Kč**. Týmto krokom by však nedosiahla len samotnú

daňovú úsporu ale podarilo by sa jej aj udržiavať dobré vzťahy s odberateľmi, čím by dokázala podporiť budúce obchody.

4.2 Obstaranie nového automobilu

Spoločnosť XYZ, s. r. o. eviduje v obchodnom majetku niekoľko automobilov, z ktorých sú však dve už plne odpísané a pri ďalších dvoch bude odpisovanie ukončené práve v roku 2022 (24). Z tohto dôvodu by sme za ďalšiu vhodnú optimalizáciu mohli považovať, výmenu niektorého z vozidiel. Spoločnosť by tak mohla získať ďalšie daňovo uznateľné náklady, ktoré priamo nesúvisia iba s prevádzkou automobilov.

Tabuľka 13 charakterizuje vozidlo, ktoré bude v rámci tejto práce obstarávané.

Tab. 13: Charakteristika vozidla
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Značka	ŠKODA
Model	Octavia Combi Active 2,0 TDI
Farba	modrá Energy
Stav	nové vozidlo
Cena	650 000,- Kč s DPH

V ďalších kapitolách budú predstavené dve možnosti financovania vozidla, a to buď formou finančného leasingu alebo úveru, kde budú vyčíslené jednotlivé daňové úspory.

4.2.1 Financovanie finančným leasingom

Pre účely tejto bakalárskej práce bol zostrojený príklad finančného leasingu, ktorým bude osobný automobil obstarávaný. Pre lepšie možnosti porovnania budú uvažované dva varianty, a to pri 20 % akontácii a 30 % akontácii. Základné parametre finančného leasingu uvádza tabuľka 14.

Tab. 14: Parametre finančného leasingu
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Akontácia	20%	30%
Mimoriadna splátka (v Kč)	130 000,-	195 000,-
Mesačná splátka bez poistného (v Kč)	11 055,-	9 660,-
Poistné (v Kč)	1 245,-	1 245,-
Mesačná splátka s poistením (v Kč)	12 300,-	10 905,-
Počet splátok	54	54
Kúpna cena (v Kč)	1 500,-	1 500,-
Celkom uhradené s poistením (v Kč)	795 700,-	785 370,-
Preplatené (v Kč)	145 700,-	135 370,-

Osobný automobil je podľa prílohy č. 1 zákona o daniach z príjmov zaradený **do 2. odpisovej skupiny**, s čím súvisí minimálna doba trvania finančného leasingu, ktorá podľa pravidiel § 21d ods. 2 zákona o daniach z príjmov predstavuje **54 mesiacov**, a preto tabuľka 14 uvádza 54 mesačných splátok (10).

V nasledujúcej tabuľke 15 sú vyčíslené platby a daňové náklady za jednotlivé roky trvania finančného leasingu. V prípade daňovej uznateľnosti akontácie, a teda prvej navýšenej splátky, je dôležité **časové rozlíšenie** s presnosťou na mesiace. Do daňových nákladov sa teda započítava mesačná splátka s poistením, časovo rozlíšená akontácia a v poslednom roku uhradená kúpna cena (13).

Tab. 15: Výpočet platieb a daňových nákladov pri finančnom leasingu
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Rok	Platby (v Kč)		Daňové náklady (v Kč)	
	20 % akontácia	30 % akontácia	20 % akontácia	30 % akontácia
2023	277 600,-	325 860,-	176 489,-	174 193,-
2024	147 600,-	130 860,-	176 489,-	174 193,-
2025	147 600,-	130 860,-	176 489,-	174 193,-
2026	147 600,-	130 860,-	176 489,-	174 193,-
2027	75 300,-	66 930,-	89 744,-	88 598,-

Daňovú úsporu v jednotlivých rokoch pri financovaní finančným leasingom zobrazuje tabuľka 16. Pri výpočte daňovej úspory sa vychádza z § 21 zákona o daniach z príjmov, ktorý stanovuje 19 % sadzbu dane.

Tab. 16: Výpočet daňovej úspory pri finančnom leasingu
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Rok	Daňová úspora (v Kč)	
	20 % akontácia	30 % akontácia
2023	33 533,-	33 097,-
2024	33 533,-	33 097,-
2025	33 533,-	33 097,-
2026	33 533,-	33 097,-
2027	17 051,-	16 834,-
Spolu	151 183,-	149 222,-

Podľa výpočtov v tabuľke 16 je zrejmé, že vyššia daňová úspora sa dá dosiahnuť pri zložení 20 % prvej navýšenej splátky. Z pohľadu zníženia základu dane by teda bol vhodnejší tento variant.

4.2.2 Financovanie úverom

Tak ako v prípade finančného leasingu aj v rámci financovania úverom bol pre účely tejto bakalárskej práce zostrojený príklad, na ktorom bude možné vyčíslit' celkové daňovo účinné náklady a následnú daňovú úsporu. Pre lepšie porovnanie bude uvažovaný úver vo výške 100 % a 70 % vstupnej ceny vozidla. Základné parametre úveru sú uvedené v tabuľke 17.

Tab. 17: Parametre úveru
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Suma hradená klientom	0%	30%
	0,-	195 000,-
Výška úveru (v Kč)	650 000,-	455 000,-
Mesačná splátka bez poistného (v Kč)	15 637,-	10 278,-
Poistné (v Kč)	1 300,-	1 300,-
Mesačná splátka s poistením (v Kč)	16 937,-	11 578,-
Počet splátok	54	54
Doba splácania (v mes.)	54	54
Úrok (v % p. a.)	12	9
Celkom uhradené s poistením (v Kč)	914 598,-	625 212,-
Preplatené (v Kč)	264 598,-	170 212,-

Podľa vstupných údajov sú v nasledujúcich tabuľkách vyčíslené platby a daňovo uznateľné náklady za jednotlivé roky splácania úveru. V prípade úveru sa spoločnosť stane vlastníkom danej veci ihneď, a preto si do nákladov môže zahrnúť okrem iného aj odpisy. Daňovo účinnými nákladmi v prípade financovania úverom teda sú zaplatené úroky, poistné a odpisy (20). Pri uplatňovaní odpisov sa spoločnosť môže rozhodnúť medzi rovnomernými a zrýchlenými odpismi, ktoré sú charakterizované v teoretickej časti tejto práce. Pre účely tohto príkladu budú uvažované odpisy zrýchlené.

Tab. 18: Výpočet platieb a daňových nákladov pri 100 % úvere
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Rok	Platba	Úrok	Odpis	Poistné	Daňové náklady
2023	203 244,-	71 764,-	130 000,-	15 600,-	217 364,-
2024	203 244,-	57 068,-	208 000,-	15 600,-	280 668,-
2025	203 244,-	40 508,-	156 000,-	15 600,-	212 108,-
2026	203 244,-	21 848,-	104 000,-	15 600,-	141 448,-
2027	101 622,-	3 198,-	52 000,-	7 800,-	62 998,-

Tab. 19: Výpočet platieb a daňových nákladov pri 70 % úvere
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Rok	Platba	Úrok	Odpis	Poistné	Daňové náklady
2023	138 936,-	37 465,-	130 000,-	15 600,-	183 065,-
2024	138 936,-	29 410,-	208 000,-	15 600,-	253 010,-
2025	138 936,-	20 598,-	156 000,-	15 600,-	192 198,-
2026	138 936,-	10 961,-	104 000,-	15 600,-	130 561,-
2027	69 468,-	1 587,-	52 000,-	7 800,-	61 387,-

Z vykonaných výpočtov daňových nákladov pri financovaní úverom je vidieť, že vyššie daňové náklady sa dajú dosiahnuť pri čerpaní 100 % úveru. Z nich sa následne dajú vyčísliť jednotlivé daňové úspory za dané roky, ktoré zobrazuje tabuľka 20.

Tab. 20: Výpočet daňovej úspory pri úvere
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Rok	Daňová úspora (v Kč)	
	100 % úver	70 % úver
2023	41 299,-	34 782,-
2024	53 327,-	48 072,-
2025	40 301,-	36 518,-
2026	26 875,-	24 807,-
2027	11 970,-	11 664,-
Spolu	173 771,-	155 842,-

Podľa údajov z tabuľky 20 je jasné, že vyššiu daňovú úsporu by spoločnosť dosiahla v prípade, kedy by čerpala úver vo výške 100 % vstupnej ceny automobilu.

4.2.3 Porovnanie financovania finančným leasingom a úverom

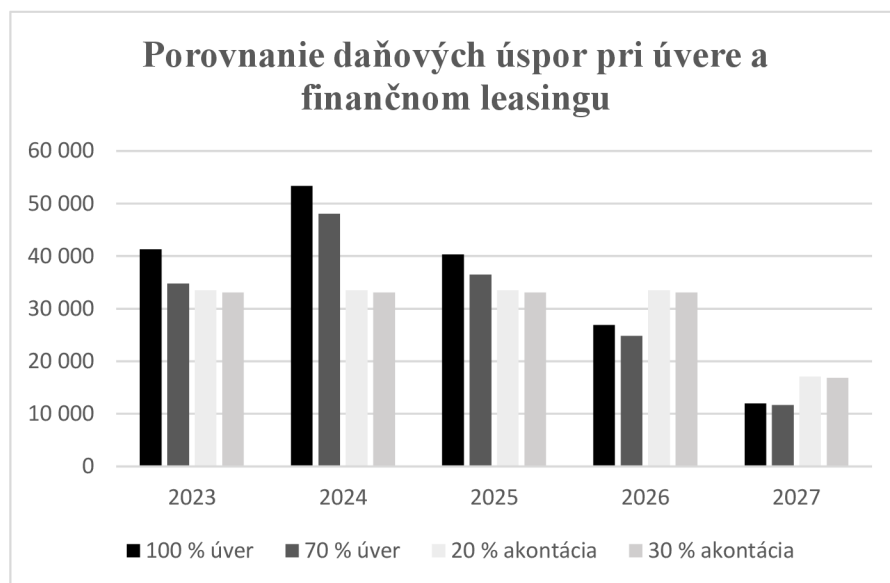
Z vykonaných výpočtov v predchádzajúcich kapitolách je zrejmé, že najvyššiu daňovú úsporu je spoločnosť schopná dosiahnuť v prípade čerpania 100 % úveru. Využitie na financovanie obstarania nového automobilu úver je pre kupujúceho výhodnejšie z pohľadu vlastníctva, kedy si môže splácaný majetok vykazovať priamo na majetkových účtoch v súvahe. V prípade finančného leasingu to pre neho nie je majetok ale záväzok a v súvahe si to teda eviduje ako záväzok voči leasingovej spoločnosti.

Z pohľadu preplatenia celkovej sumy automobilu je však oveľa výhodnejší finančný leasing, kde preplatok tvorí v oboch prípadoch približne 140 000,- Kč. Pri financovaní úverom je však tento preplatok oveľa vyšší. Pri využití 100 % úveru tvorí takmer 265 000,- Kč a pri využití 70 % úveru predstavuje necelých 170 000,- Kč.

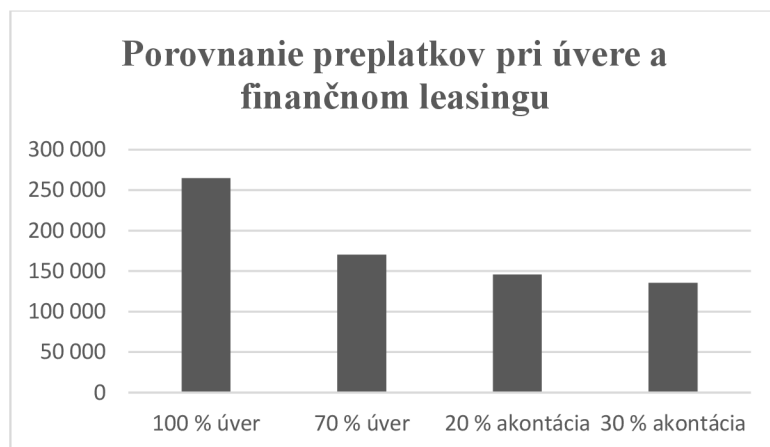
Z tohto pohľadu je teda na spoločnosti či by zvolila cestu najvyššej daňovej úspory aj napriek najvyššiemu preplatku alebo by volila výhodnejšiu cestu práve z pohľadu preplatenia celkovej sumy automobilu.

Keďže cieľom tejto bakalárskej práce je primárne daňová optimalizácia, a teda zníženie základu dane, za vhodnú optimalizáciu bude zvolený práve **100 % úver**, kde je možnosť najvyššej daňovej úspory, konkrétne vo výške **41 299,- Kč**.

Porovnanie daňových úspor a preplatkov v prípade financovania finančným leasingom a úverom zobrazujú nasledujúce grafy.

Graf 2: Porovnanie daňových úspor pri úvere a finančnom leasingu
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Graf 3: Porovnanie preplatkov pri úvere a finančnom leasingu
(Zdroj: vlastné spracovanie)

4.3 Tvorba rezervy na opravu hmotného majetku

Spoločnosť XYZ, s. r. o. v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach rezervy netvorila. V jej obchodnom majetku však eviduje zdvíhacie zariadenie, ktoré bolo do užívania zaradené už v roku 2015 (24). Preto by sme mohli očakávať rozsiahlejšie opravy v budúcich rokoch fungovania spoločnosti, na ktoré sa dajú tvoriť daňovo uznateľné rezervy.

Pri tvorbe a účtovaní o rezervách sa vychádza z odpisovej skupiny, do ktorej je daný majetok zaradený. Zoznam majetkov zaradených do jednotlivých odpisových skupín vymedzuje príloha č. 1 zákona o daniach z príjmov, ktorá stroje a zariadenia radí do **2. odpisovej skupiny**. To znamená, že na toto zariadenie bude naozaj možné vytvoriť daňovo účinnú rezervu, ktorej minimálna doba tvorby je stanovená na **dve zdaňovacie obdobia**. Maximálna doba tvorby je potom určená hranicou **troch období** (21, § 7).

Predpokladajme, že spoločnosť vytvorí rezervu na opravu zdvíhacieho zariadenia v celkovej výške 100 000,- Kč. S jej tvorbou začne v roku 2022 a v roku 2023 tvorbu dokončí. Plánovaná oprava potom prebehne v roku 2024. Tabuľka 21 zobrazuje jednotlivé účtovné prípady týkajúce sa tvorby rezervy.

Tab. 21: Tvorba rezervy na opravu majetku
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Zdaňovacie obdobie	Popis účtovného prípadu	Suma	Zaúčtovanie		Úspora na dani
			MD	D	
2022	Tvorba rezervy	50 000,-	552	451	9 500,-
	Prevod peňazí na samostatný účet	50 000,-	261	221.01	
	Príjem peňazí na samostatný účet	50 000,-	221.02	261	
2023	Tvorba rezervy	50 000,-	552	451	9 500,-
	Prevod peňazí na samostatný účet	50 000,-	261	221.01	
	Príjem peňazí na samostatný účet	50 000,-	221.02	261	

Podľa uvedených účtovných prípadov v tabuľke 21 je jasné, že účtovnej jednotke vznikne pri tvorbe rezervy ďalšia povinnosť, ktorou je založenie samostatného účtu v banke. Na tomto účte musia byť uložené peňažné prostriedky vo výške rezervy, s ktorými spoločnosť nemôže voľne disponovať. Táto skutočnosť je ďalšou podmienkou daňovej uznateľnosti rezervy.

V roku vykonania opravy môžu nastať 3 situácie. Prvou z nich je, že výška rezervy bola presná a nebude potrebné rezervu rušiť alebo doúčtovať prebytočný náklad. V tomto prípade sa zaúčtuje došlá faktúra za opravu a následne sa rezerva zruší opačným zápisom, a teda 451/552. Táto možnosť je však veľmi nepravdepodobná, keďže v prípade rezerv ide iba o odhad budúcich nákladov.

Skutočná výška nákladov na opravu však býva často vyššia alebo nižšia. Jednotlivé účtovné prípady, ktoré z daných situácií vyplývajú zobrazujú nasledujúce tabuľky.

Tab. 22: Účtovanie o rezervy ak sú náklady vyššie
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Zdaňovacie obdobie	Popis účtovného prípadu	Suma	Zaúčtovanie	
			MD	D
2024	Došlá faktúra za opravu zariadenia	110 000,-	511	321
	Úhrada došlej faktúry zo samostatného účtu	100 000,-	321	221.02
	Čerpanie rezervy	100 000,-	451	552
	Úhrada neuhradenej časti faktúry	10 000,-	321	221.01

Ak sú skutočné náklady na opravu vyššie ako vytvorená rezerva z pohľadu daňovej účinnosti sa nič nemení a celá suma opravy je považovaná za daňový náklad.

Tab. 23: Účtovanie o rezerve ak sú náklady nižšie
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Zdaňovacie obdobie	Popis účtovného prípadu	Suma	Zaučtovanie	
			MD	D
2024	Došlá faktúra za opravu zariadenia	95 000,-	511	321
	Úhrada došlej faktúry zo samostatného účtu	95 000,-	321	221.02
	Čerpanie rezervy	95 000,-	451	552
	Rozpustenie nevyužitej rezervy	5 000,-	451	552

V prípade, že sú náklady na opravu nižšie ako vytvorená rezerva, je potrebné zvýšnú časť rezervy rozpustiť, aby spoločnosti nevznikali prebytočné náklady.

Ak sa spoločnosť rozhodne vytvoriť rezervu na opravu zdvíhacieho zariadenia dokáže v roku 2022 a následne aj v roku 2023 vygenerovať ďalšie daňovo uznateľné náklady vo výške **50 000,- Kč**. Po prepočte 19 % sadzbou dane z príjmov právnických osôb, tak dokáže na dani usporiť ďalších **9 500,- Kč**.

4.4 Uplatnenie zliav na dani z príjmov právnických osôb

Spoločnosť XYZ, s. r. o. zamestnávala v pracovnom pomere k 31. 12. 2022 sedem zamestnancov, ktorí nemajú žiadne zdravotné postihnutie (24). Podľa tejto skutočnosti môžeme potvrdiť, že jej nevznikla zákonná povinnosť zamestnávať osoby so zdravotným postihnutím. Možnosť zamestnávania takýchto osôb však má každý zamestnávateľ. Ak by sa spoločnosť rozhodla využiť túto možnosť vznikne jej právo na uplatnenie zľavy na dani podľa § 35 zákona o daniach z príjmov.

Predpokladajme, že spoločnosť sa rozhodla využiť túto možnosť a k 01. 01. 2023 prijala do pracovného pomeru nových zamestnancov, ktorými boli osoba so zdravotným postihnutím a osoba s ťažším zdravotným postihnutím, pre ktoré má vytvorené vhodné pracovné podmienky.

Odmena za vykonávanú prácu bola stanovená na úroveň minimálnej mzdy, ktorá pre rok 2023 predstavuje **17 300,- Kč** za mesiac. Mzdové náklady za rok 2023 sa po prepočte teda zvýšia o 415 200,- Kč. Ďalším daňovo uznateľným nákladom, ktorý

v tejto súvislosti vznikne sú odvody zamestnanca hradené zamestnávateľom, ktoré by sa v tomto prípade zvýšili o 140 338,- Kč. Celkové daňové náklady zo zamestnania osôb so zdravotným postihnutím teda predstavujú **555 538,- Kč**, ktoré umožnia daňovú úsporu vo výške **105 552,- Kč**.

Pre uplatnenie zľavy na dani z pohľadu zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím je dôležitý priemerný ročný prepočítaný počet zamestnancov so zdravotným postihnutím (5). Pre tento výpočet je kľúčové rozvrhnutie pracovnej doby každej skupiny zamestnancov, ktoré je uvedené v tabuľke 24.

Tab. 24: Rozvrhnutie pracovnej doby skupín zamestnancov
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Skupiny pracovníkov	Pracovný úväzok	Pracovná doba	
		v dňoch	v hodinách
Zamestnanec	40 hod/týždeň	252	2 016
Zamestnanec so zdravotným postihnutím	30 hod/týždeň	252	1 512
Zamestnanec s ťažším zdravotným postihnutím	20 hod/týždeň	252	1 008

Z priemerného ročného prepočítaného počtu zamestnancov so zdravotným postihnutím je ďalej možné vyčíslit' výslednú zľavu na dani z príjmov právnických osôb. Pri výpočte bolo predpokladané, že zamestnanci odpracovali celkový počet hodín, ktorý im vyplýva z rozvrhnutia pracovnej doby. Pracovnú dobu teda nebolo potrebné ponížiť o vylúčené doby, ktoré by neboli súčasťou výpočtu. Výpočet výslednej zľavy na dani zobrazuje tabuľka 25.

Tab. 25: Výpočet zľavy na dani z príjmov právnických osôb
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Skupiny pracovníkov	Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	Výsledná zľava na dani (v Kč)
Zamestnanec so zdravotným postihnutím	0,75	13 500,-
Zamestnanec s ťažším zdravotným postihnutím	0,50	30 000,-
Spolu		43 500,-

Ak by sa spoločnosť rozhodla urobiť tento krok, dokázala by znížiť dosiahnutý výsledok hospodárenia o **555 538,- Kč**, čo po prepočte 19 % sadzbou dane predstavuje ďalšiu

daňovú úsporu vo výške **105 552,- Kč**. Zároveň by jej však vzniklo právo na uplatnenie zľavy na dani, kde výsledná zľava predstavuje hodnotu **43 500,- Kč**. Je potrebné zdôrazniť, že táto zľava neznižuje základ dane a netvorí 19 % úsporu na dani ale uplatní sa až ako zníženie výslednej daňovej povinnosti.

4.5 Zníženie základu dane pomocou poskytnutého bezúplatného plnenia

V zdaňovacom období 2022 spoločnosť XYZ, s. r. o. poskytla bezúplatné plnenie na pomoc Ukrajine v celkovej výške **120 000,- Kč**. Táto transakcia je účtovnou jednotkou podložená vystaveným dokladom od nevládnej neziskovej organizácie Človek v tiesni, ktorý potvrdzuje výšku poskytnutého daru, dátum jeho prijatia a účel (24).

Keďže toto bezúplatné plnenie bolo poskytnuté prostredníctvom právnickej osoby, ktorá organizovala verejnú zbierku, boli dodržané pravidlá § 20 ods. 8 zákona o daniach z príjmov, ktoré dovoľuje znížiť základ dane o poskytnutý dar (10).

Spomínané ustanovenie § 20 ods. 8 zákona o daniach z príjmov však stanovuje horný limit pri odčítaní poskytnutého bezúplatného plnenia. Tento limit je určený vo výške maximálne 15 % základu dane. Pre zdaňovacie obdobia 2020 – 2023 však platí prechodné ustanovenie, ktoré zvyšuje tento limit, a to vo výške maximálne 30 % základu dane (10).

Pre účely daňovej optimalizácie predpokladajme, že spoločnosť bola schopná poskytnúť ďalší finančný dar pre tento účel vo výške **30 000,- Kč**, na ktorý má vystavené dokladajúce potvrdenie. Táto transakcia sa však nedá uplatniť spätne za obdobie 2022, a preto predpokladajme, že k navýšeniu dôjde až v roku 2023, kedy celkové poskytnuté bezúplatné plnenie bude predstavovať sumu **150 000,- Kč**. Maximálna hodnota možného odčítania poskytnutého bezúplatného plnenia bude vyčíslená v nasledujúcej kapitole.

4.6 Celková optimalizácia

V rámci tejto bakalárskej práce bolo predstavených niekoľko návrhov daňovej optimalizácie, ktoré umožňujú zníženie účtovného výsledku hospodárenia ale aj upraveného základu dane a výslednej daňovej povinnosti.

Jednotlivé spôsoby daňovej optimalizácie a možné úspory z týchto návrhov zobrazuje tabuľka 26.

Tab. 26: Zhrnutie návrhov daňovej optimalizácie
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Návrh daňovej optimalizácie	Rok uplatnenia	Daňové náklady	Úspora na dani
Reklamné predmety	2023	159 000,-	30 210,-
Obstaranie automobilu - 100 % úver	2023	217 364,-	41 299,-
Rezerva na opravu majetku	2022/2023	50 000,-	9 500,-
Zamestnanie invalidných pracovníkov	2023	555 538,-	105 552,-
Odčítanie bezúplatného plnenia	2023	30 000,-	5 700,-
Uplatnená zľava na dani	2023	0,-	43 500,-

Podľa zhrnutia návrhovej časti tejto práce, ktoré zobrazuje tabuľka 26 je zrejmé, že najvyššiu daňovú úsporu je spoločnosť schopná dosiahnuť v prípade, kedy by sa rozhodla zamestnávať osoby so zdravotným postihnutím. Ak by využila túto možnosť, daňovo účinné náklady by jej vzrástli o **555 538,- Kč**, ktoré následne umožnia úsporu na dani vo výške **105 552,- Kč**. Zároveň by mala právo na uplatnenie zľavy na dani podľa § 35 zákona o daniach z príjmov, ktorá v súčte za obe skupiny pracovníkov, po prepočte priemerným ročným počtom zamestnancov so zdravotným postihnutím predstavuje **43 500,- Kč**.

Druhú najvyššiu daňovú úsporu by spoločnosť dosiahla, ak by sa rozhodla vymeniť niektoré z už odpísaných automobilov a túto výmenu by financovala úverom vo výške 100 % vstupnej ceny vozidla. V tom prípade by sa jej na dani podarilo usporiť **41 299,- Kč**.

Ako už bolo v rámci tejto kapitoly spomenuté, primárnym cieľom tejto bakalárskej práce je predstavenie čo najvyššej možnej daňovej optimalizácie aj napriek tomu, že je to pre spoločnosť finančne náročnejšie. Bolo by teda na rozhodnutí spoločnosti, ktoré návrhy sú pre ňu vhodné aj z pohľadu peňažného zabezpečenia a udržania finančnej rezervy.

Podľa druhého stĺpca tabuľky 26 je zrejmé, že takmer všetky návrhy daňovej optimalizácie bude možné uplatniť až v novom zdaňovacom období 2023. Z tohto dôvodu budú ďalej vyčíslené daňové úspory za obidva sledované roky, pričom sa bude vychádzať z predpokladu, že spoločnosť v roku 2023 bude schopná dosiahnuť rovnakých výsledkov ako v roku 2022.

Tab. 27: Výpočet daňovej povinnosti po optimalizácii 2022
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Riadok	Názov položky	Čiastka (v Kč)
r. 10	Výsledok hospodárenia pred zdanením	2 844 492,-
r. 40	501 - nepreukázateľné výdavky	14 948,-
r. 40	513 - § 25 ods. 1 písm. t) ZDP	21 336,-
r. 40	518 - § 25 ods. 1 písm. u) ZDP	29 739,-
r. 40	543 - § 25 ods. 1 písm. t) ZDP	120 000,-
r. 40	545 - § 25 ods. 1 písm. f) ZDP	105,-
r. 70	Medzisúčet	3 030 620,-
r. 170	Medzisúčet	3 030 620,-
r. 200	ZD pred úpravou podľa § 34 a § 20 ods. 7 alebo ods. 8 ZDP	3 030 620,-
r. 220	ZD po úprave podľa § 34 a § 20 ods. 7 alebo ods. 8 ZDP	3 030 620,-
r. 230	Odpočet daňovej straty § 34 ods. 1 ZDP	0,-
r. 250	ZD po úprave podľa § 34 ods. 1 ZDP	3 030 620,-
r. 260	Odpočet bezúplatných plnení podľa § 20 ods. 8 ZDP	120 000,-
r. 270	ZD po úprave podľa § 34 ods. 1 a § 20 ods. 8 ZDP, zaokrúhlený na tisícky nadol	2 910 000,-
r. 280	Sadzba dane § 21 ods. 1 ZDP	19 %
r. 290	Daň	552 900,-
r. 300	Zľavy na dani podľa § 35 ods. 1 ZDP	0,-
r. 340	Celková daň	552 900,-

Na odčítanie celkového bezúplatného plnenia je rozhodujúci limit podľa § 20 ods. 8 zákona o daniach z príjmov, ktorý ho pre rok 2022 určuje vo výške maximálne 30 % ZD uvedeného na riadku 250. Tento limit po prepočte predstavuje **909 186,- Kč**, čo znamená, že spoločnosť si môže odčítať celú hodnotu poskytnutého bezúplatného plnenia.

Z vykonaného výpočtu v tabuľke 27 je zrejmé, že po uplatnení návrhu, ktorý by spoločnosť účtovne mohla vykonať ešte v roku 2022, by bola schopná oproti predchádzajúcemu výsledku v tabuľke 9, usporiť na dani **9 500,- Kč**.

V nasledujúcom zdaňovacom období, a teda v roku 2023, však spoločnosť XYZ, s. r. o. už bude mať možnosť uplatniť všetky navrhované spôsoby daňovej optimalizácie, ktoré sú obsahom tejto bakalárskej práce. Výpočet daňovej povinnosti po vykonanej

optimalizácii za rok 2023, pri uvažovaní rovnakých dosiahnutých výsledkov, zobrazuje tabuľka 28.

Tab. 28: Výpočet daňovej povinnosti po optimalizácii 2023
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Riadok	Názov položky	Čiastka (v Kč)
r. 10	Výsledok hospodárenia pred zdanením	1 882 590,-
r. 40	501 - nepreukázateľné výdavky	14 948,-
r. 40	513 - § 25 ods. 1 písm. t) ZDP	21 336,-
r. 40	518 - § 25 ods. 1 písm. u) ZDP	29 739,-
r. 40	543 - § 25 ods. 1 písm. t) ZDP	150 000,-
r. 40	545 - § 25 ods. 1 písm. f) ZDP	105,-
r. 70	Medzisúčet	2 098 718,-
r. 170	Medzisúčet	2 098 718,-
r. 200	ZD pred úpravou podľa § 34 a § 20 ods. 7 alebo ods. 8 ZDP	2 098 718,-
r. 220	ZD po úprave podľa § 34 a § 20 ods. 7 alebo ods. 8 ZDP	2 098 718,-
r. 230	Odpočítanie daňovej straty § 34 ods. 1 ZDP	0,-
r. 250	ZD po úprave podľa § 34 ods. 1 ZDP	2 098 718,-
r. 260	Odpočítanie bezúplatných plnení podľa § 20 ods. 8 ZDP	150 000,-
r. 270	ZD po úprave podľa § 34 ods. 1 a § 20 ods. 8 ZDP, zaokrúhlený na tisícky nadol	1 948 000,-
r. 280	Sadzba dane § 21 ods. 1 ZDP	19 %
r. 290	Daň	370 120,-
r. 300	Zľavy na dani podľa § 35 ods. 1 ZDP	43 500,-
r. 340	Celková daň	326 620,-

Poskytnuté bezúplatné plnenie bude opäť možné celé uplatniť a odčítať, pretože horný limit uznateľnosti predstavuje **629 615,- Kč**.

Výsledok v tabuľke 28 zobrazuje fakt, že po uplatnení všetkých predstavených návrhov by sa spoločnosti XYZ, s. r. o. podarilo na dani ušetriť **235 780,- Kč**.

Keďže sa oproti prechádzajúcemu výpočtu, ktorý je zachytený v tabuľke 9, zmenila hodnota poslednej známej daňovej povinnosti, zmení sa aj výška platených záloh, ktoré v tomto prípade budú vyčíslené až na rok 2024.

Výšku záloh a prehľad dátumov ich splatnosti zobrazuje nasledujúca tabuľka 29.

Tab. 29: Prehľad záloh na rok 2024 po optimalizácii
(Zdroj: vlastné spracovanie)

Dátum splatnosti	Výška zálohy (v Kč)
15.3.2024	81 655,-
15.6.2024	81 655,-
15.9.2024	81 655,-
15.12.2024	81 655,-

Pri porovnaní mesačných záloh na daň z príjmov právnických osôb pred optimalizáciou a po nej sa dá povedať, že spoločnosť XYZ, s. r. o. po daňovej optimalizácii bude schopná na mesačnej splátke usporiť **58 945,- Kč**.

ZÁVER

Daň z príjmov právnických osôb predstavuje pre každú spoločnosť dôležitú tému. Vzhľadom na to, že táto daň značným spôsobom ovplyvňuje konečné príjmy poplatníkov je zrejmé, že sa každý z nich snaží pri jej odvádzaní určitým spôsobom optimalizovať.

Existuje mnoho nástrojov, ktoré dokážu znížiť výslednú daňovú povinnosť. Pred uplatnením akéhokoľvek z týchto nástrojov je však potrebné overiť, že pri vybranej optimalizácii bude postupované podľa pravidiel aktuálne platnej legislatívy. Táto bakalárska práca zobrazovala niekoľko spôsobov, ktoré sa opierajú o platné zákony, a ktoré sú schopné generovať úsporu na dani.

V prvej časti tejto bakalárskej práce boli vymedzené a vysvetlené jednotlivé pojmy, ktoré súviseli so spracovaním ďalších častí, najmä časti návrhovej. Zároveň tu boli zobrazené dôležité termíny a pravidlá pre podávanie daňových priznaní.

Druhá časť práce bola zameraná na charakteristiku spoločnosti, vďaka ktorej práca vznikla. Boli tu popísané základné údaje o tejto firme a účtovných metódach, ktoré využíva. Následne bola vykonaná kratšia finančná analýza, zobrazená na vybraných ukazovateľoch. Z výsledkov tejto analýzy bolo zrejmé, že spoločnosť ovplyvnila nepriaznivá situácia na trhu, ktorá bola spôsobená prebiehajúcou svetovou pandémiou. Túto skutočnosť sme mohli postrehnúť najmä v roku 2021, kedy sa jej zhoršili všetky skúmané ukazovatele. V závere druhej časti bol vyčíslený výsledok hospodárenia, ktorý bol premenený na základ dane a z neho vypočítaná výsledná daň k úhrade. Pri tomto výpočte boli využité poskytnuté výkazy spoločnosti bez uplatnenia akýchkoľvek daňových optimalizácií.

Posledná časť potom bola spojkou predchádzajúcich častí, ktorá vyšla z teoretických východísk uvedených v prvej časti a pri konkrétnych návrhoch daňovej optimalizácie sa opierala o zistenú daň v druhej časti. Zobrazovala konkrétne spôsoby, ktoré dokázali generovať daňovú úsporu a tým znížiť výslednú daňovú povinnosť. V závere tejto časti boli zhrnuté všetky navrhnuté spôsoby optimalizácie a vyčíslené možné daňové úspory za zdaňovacie obdobia 2022 a 2023.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

1. Daňové centrum - Daňová optimalizácia. Daňové centrum - daňové a účtovné informácie [online]. Copyright © S [cit. 02.12.2022]. Dostupné z: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/danova-optimalizacia-fyzickych-a-pravnickych-osob-toptema-dc-10-2020.htm>
2. Široký, Jan. 2008. Daňové teorie. S praktickou aplikací, 2.vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.
3. Zákon č. 40/2009 Sb, trestný zákonník
4. Klimešová, Ludmila. 2014. Daňová optimalizace. Praha : Ústav práva a právní vědy, 2014. s. 15. ISBN 978-80-87974-06-3.
5. Meritum Daň z příjmů 2022 [online]. Osmnácté vydání. © Wolters Kluwer ČR, 2022, 2022 [cit. 2022-12-02]. ISBN 978-80-7676-357-9. Dostupné z: www.wolterskluwer.cz/obchod
6. Zákon č. 89/2012 Sb. občiansky zákonník
7. Zákon č. 90/2012 Sb, o obchodných korporáciách
8. KOPŘIVA, Jan. Právo obchodních korporací: Společnost s ručením omezením [prednáška].
9. VANČUROVÁ, A. Zdanění osobních příjmů. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2022, 422 s. ISBN 978-80-7676-236-7
10. Zákon č. 586/1992 Sb., o daniach z príjmov
11. Zákon č. 563/1991 Sb., o účtovníctve
12. PELC, Vladimír, 2021. Daně z příjmu zákon s poznámkami a judikaturou. První vydání. Praha: ISBN: 978-80-7400-833-7
13. HNÁTEK, Miloslav. Daňové tipy pro společnosti s ručením omezeným. 4. rozšířené vydání. Praha: ESAP, s. r. o, 2022, 247 stran ; 21 cm. ISBN 978-80-907398-7-1.
14. HNÁTEK, Miloslav. Daňové a nedaňové náklady. 5. rozšířené vydání. Praha: Esap, s. r. o., 2022, 291 stran. ISBN 978-80-907398-6-4.
15. Pokyn GFŘ – D22
16. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový poriadok

17. HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2022: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory. 6. vydání. Praha: ESAP s. r. o., 2022, 267 stran. ISBN 978-80-907398-5-7.
18. Zákon č. 40/1995 Sb., o regulácii reklamy
19. Zákon č. 353/2003 Sb., o spotrebných daniach
20. Finanční leasing a úvěr - Portál POHODA. Informace pro účetní a podnikatele – Portál POHODA [online]. Copyright © 2022 STORMWARE s. r. o. Jakékoliv užití obsahu včetně převzetí a šíření článků a fotografií je bez souhlasu STORMWARE s. r. o. zakázáno. [cit. 02.12.2022]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/financni-leasing-a-uver/>
21. Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách
22. Zákon č. 435/2004 Sb., o zamestnanosti
23. Zaměstnávání OZP. Úřad práce ČR [online]. Copyright © [cit. 02.12.2022]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/zamestnavani-ozp>
24. Interné zdroje spoločnosti XYZ, s. r. o.
25. Veřejný rejstřík a Sbíрка listin – Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [online]. Copyright © Ministerstvo spravedlnosti České republiky [cit. 20.03.2023]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>
26. RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 7. aktualizované vydání. Praha: GradaPublishing, 2021. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1:Odpisové skupiny	28
Tab. 2: Sadzby rovnomerného odpisovania.....	30
Tab. 3: Koeficienty zrýchleného odpisovania	31
Tab. 4: Metódy a doby odpisovania majetku.....	42
Tab. 5: Výsledky celkovej zadlženosti	44
Tab. 6: Výsledky doby obratu pohľadávok a záväzkov.....	45
Tab. 7: Výsledky rentability	46
Tab. 8: Výkaz ziskov a strát za rok 2022.....	48
Tab. 9: Výpočet daňovej povinnosti za rok 2022	49
Tab. 10: Platenie dane v roku 2022	51
Tab. 11: Prehľad záloh na rok 2023.....	51
Tab. 12: Využitie reklamných predmetov	53
Tab. 13: Charakteristika vozidla.....	54
Tab. 14: Parametre finančného leasingu.....	55
Tab. 15: Výpočet platieb a daňových nákladov pri finančnom leasingu.....	55
Tab. 16: Výpočet daňovej úspory pri finančnom leasingu	56
Tab. 17: Parametre úveru.....	57
Tab. 18: Výpočet platieb a daňových nákladov pri 100 % úvere.....	57
Tab. 19: Výpočet platieb a daňových nákladov pri 70 % úvere.....	58
Tab. 20: Výpočet daňovej úspory pri úvere.....	58
Tab. 21: Tvorba rezervy na opravu majetku.....	61
Tab. 22: Účtovanie o rezervy ak sú náklady vyššie.....	61
Tab. 23: Účtovanie o rezerve ak sú náklady nižšie.....	62
Tab. 24: Rozvrhnutie pracovnej doby skupín zamestnancov	63
Tab. 25: Výpočet zľavy na dani z príjmov právnických osôb	63
Tab. 26: Zhrnutie návrhov daňovej optimalizácie	65
Tab. 27: Výpočet daňovej povinnosti po optimalizácii 2022	66
Tab. 28: Výpočet daňovej povinnosti po optimalizácii 2023	67
Tab. 29: Prehľad záloh na rok 2024 po optimalizácii.....	68

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Vývoj výsledku hospodárenia 2017 – 2021	40
Graf 2: Porovnanie daňových úspor pri úvere a finančnom leasingu	59
Graf 3: Porovnanie preplatiek pri úvere a finančnom leasingu	60

ZOZNAM VZORCOV

Vzorec 1: Priemerný ročný prepočítaný počet zamestnancov	38
Vzorec 2: Ukazovateľ veriteľského rizika	43
Vzorec 3: Koeficient samofinancovania	44
Vzorec 4: Doba obratu pohľadávok	45
Vzorec 5: Doba obratu záväzkov	45
Vzorec 6: Rentabilita celkového kapitálu	46
Vzorec 7: Rentabilita vlastného kapitálu	46